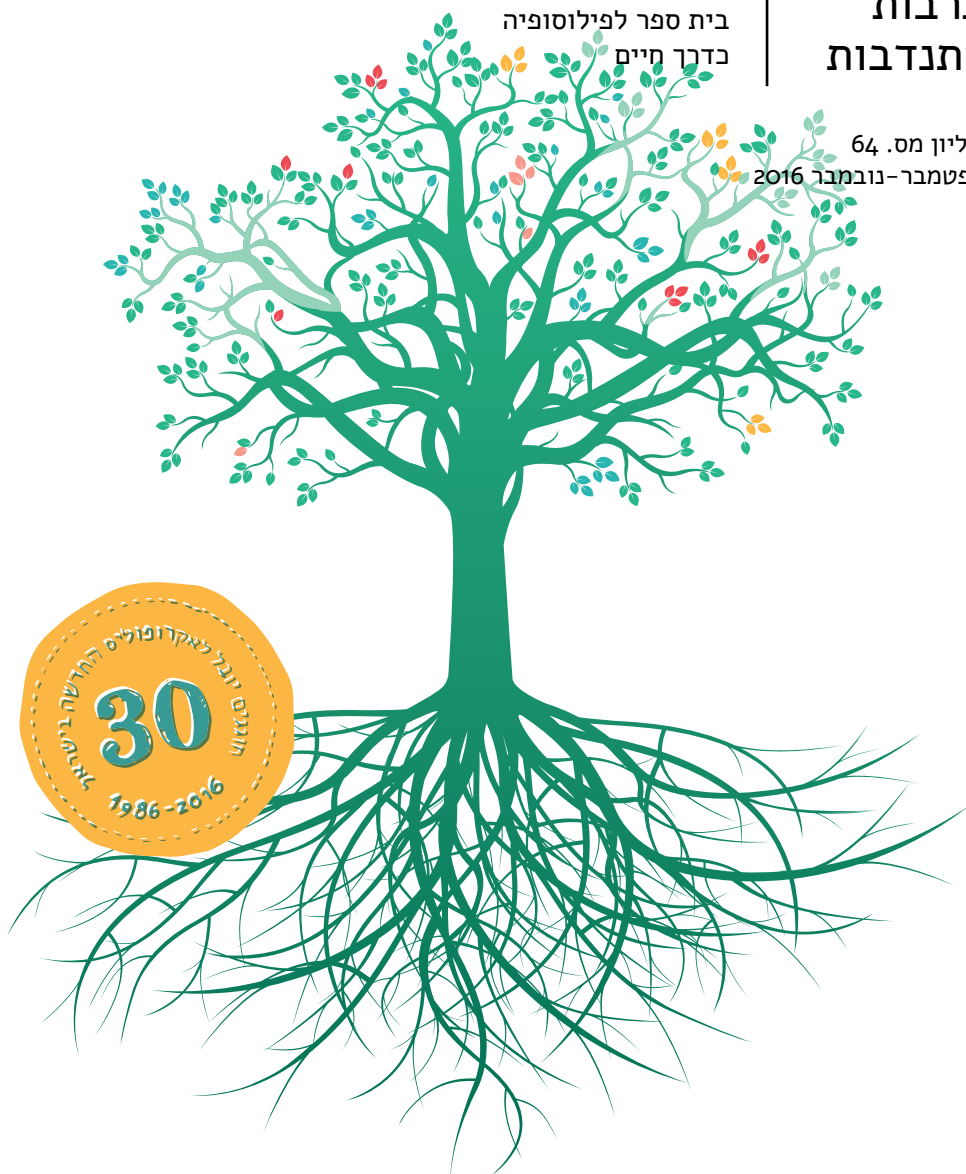

אקרופוליס

מגזין בהוצאת
אקרופוליס החדשה
בית ספר לפילוסופיה
כדרך חיים

פילוסופיה
תרבות
התנדבות

גיליון מס. 64
ספטמבר-נובמבר 2016

קוראים יקרים,

ענת סלע

בתוכנו, בקרבנו וביחסינו עם הזולת?
איתי בן שושן כותב על תפיסת עולם
ומזמין אותנו, "תרגישו בבית".

חלוציות כבר אמרנו? רחלי פלינט
מעלה את דמותו של א"ד גורדון,
פעיל בתנועה הציונית, חלוץ ופועל
חקלאי, הוגה ומורה דרך, אשר ראה
בטבע מורה גדול ובהגשמת אידאלים
מטרה עליונה.

המידור של תחומי הדעת השונים
מחליש את יכולתנו לפתח מבט רחב
על תופעות ותפיסה אמיתית יותר של
מקומנו בתוכם. אלעד פרוטר כותב על
האפשרות לאחד מחדש בין אמנות,
מדע, רפואה ופילוסופיה.

תמר בן שושן ועידן צ'רני כותבים
על צדק, ולא צדקה, ועל מסע
לאפריקה. בשני המאמרים עולה
האפשרות לבנות ולהיבנות דרך אורח
חיים של השתנות מתמדת, בדרך אל
כל מה שהאדם יכול להיות.

אנו עומדים בפתח עונת זריעה חדשה,
לקראת סיום הקריאה בתורה ולקראת
בראשית אפשרית לכל אחד מאיתנו.
אחתום בכרכה בציטוט מספר דברים,
ל, י"א-י"ד:

"יֵאָדָּם כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר אֶנִּי
מִצְוֶה הַיּוֹם--לֹא-נִפְלֹאת הוּא מִמֶּךָּ,
וְלֹא רִחְקָה הוּא. יֵב לֹא בְּשָׂמִים, הוּא:
לֵאמֹר, מִי יַעֲלֶה-לָנוּ הַשְּׂמִימָה וְיִקְחָהּ
לָנוּ, וְיִשְׁמְעֵנוּ אֹתָהּ, וְנַעֲשֶׂנָּה. יֵב לֹא-
מִעֲבָר לָיִם, הוּא: לֵאמֹר, מִי יַעֲבֹר-לָנוּ
אֶל-עֵבֶר הַיָּם וְיִקְחָהּ לָנוּ, וְיִשְׁמְעֵנוּ
אֹתָהּ, וְנַעֲשֶׂנָּה. יֵד כִּי-קָרֹב אֵלֶיךָ
הַדָּבָר, מֵאֵד: בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ, לַעֲשׂוֹתוֹ.

שלכם,

ענת סלע, הוצאה לאור

גיליון חגיגי זה מוקדש לציון 30 שנה
להיווסדה של אקדמיה לחקר
בישראל.

מאחר שמסרים גדולים מתגלגלים
ונודדים משפה לשפה ומדור לדור,
ניתן לומר שאקדמיה לחקר
היא יותר מאשר בת 30 בישראל
ויותר מאשר בת 59 ברחבי העולם;
היא נשענת על ערכים אוניברסליים
עתיקי-יומין וצומחת עליהם. אלו הם
ערכים המקבלים ביטויים ייחודיים
בכל אדמה שבה הם נזרעים.

חלוציות, הגשמה ויוזמה - הם אחדים
מהמאפיינים הטיפוסיים של ערכי
מורשת ארצנו. עם זאת, מנקודת מבט
פילוסופית יש תחושה שהם מומשו
באופן חלקי ובחפזה, כפעולות של
הישרדות. במהלך השנים, הם נשחקו
ולעתים אף הפכו לקליפות.

בתוך זאת, ובזכות היוזמה והצורך
הפנימי בהגשמה, מתעוררים
אינדיבידואלים וקבוצות כדי לעשות
מעשה ולהשלים את החסר בלבם
ובחברה.

במאמר "30 השנים הראשונות",
משתף אותנו פייר פאולין בסיבות
שהביאו אותו לקום יום אחד מארצו,
ממולדתו ומשפת אמו, ולעבור
לישראל כדי להקים כאן את בית הספר
לפילוסופיה בדרך הקלסית.

רונן חלבי, ממשיכו של פייר, מדבר
על "חלוציות אז ועכשיו", על
המנטליות הישראלית ופוטנציאל
ההתהוות של ערכיה אל השלב הבא.
מהו בית? האם זהו מחסה פיסי בלבד?
מה חסר לנו כדי להרגיש בבית,

אקרופוליס סתיו 2016 תוכן עניינים

מנהלת הוצאה לאור: **ענת סלע** עורכת העיתון:
רעות פרידמן עיצוב
גרפי: **עפרה בהרב, נירית ארבל, ענבל בורד, ליה שוורץ** עריכה לשונית
והגהות: **יפעת קלוגר**,
ענת סלע, רינה בן עמי,
יסמין פיאמנטה תרגום:
יסמין פיאמנטה
עיתון אקרופוליס החדשה,
עמותה ללא מטרות רווח
מספר 0-144-58-012
רשיון עמותה מספר 5222
מנהל העמותה: **אלון ברזילי**
כתובת דואר אלקטרוני
של המערכת: **magazine@acropolis.org**
תוכן המאמרים והמודעות
בעיתון על דעת הכותבים
ועל אחריותם בלבד
והתמונות מארכיון
אקרופוליס החדשה.

30 אירועים

4 30 השנים הראשונות פייר פאולין

12 חלוציות אז ועכשיו רונן חלבי

32 המסע שלי לאפריקה עידן צ'רני

36 אמנות, מדע, רפואה ...פילוסופיה? אלעד פרוטר

20 מי האיש? א.ד. גורדון רחלי פליבט

41 עשה עימנו - צדק במקום צדקה תמר בן-שושן

24 קורס פילוסופיה כדרך חיים

26 תרגישו בבית איחי בן-שושן

אקרופוליס

30 השנים הראשונות

פייר פאולין
צילומים: פייר
פאולין

מייסדה של אקרופוליס בישראל ומנהלה בפועל עד עתה, מסכם 30 שנות עשייה. מבט אישי ומיוחד על הרפתקת חיים המבטאת אתיקה, חלוציות, מחקר פנימי והגשמה.

אקרופוליס החדשה, ממש כפי שאינני יכול לדמיין שהייתי מהגר לכל מדינה מלבד ישראל לעשות זאת. דרכי האישית הצטלבה בזו של אקרופוליס החדשה בסוף שנת 1979, בפריז. הייתי בן 23 באותה העת, ועדיין חיפשתי כיוון שאוכל לתת לחיי. בשלב זה התחלתי את צעדי הראשונים כצלם, אבל ההבנה שלי מה פירוש להיות אמן, עדיין לא הייתה בשלה מספיק. למעשה, ידעתי טוב יותר מה אני לא רוצה שיהיה בחיי, מאשר מה הייתי רוצה שיהיה בהם. חיפשתי פה ושם, ופגשתי אדם, פילוסוף, שהפך למורה שלי. עבורי מורה הוא אדם שמלמד על ידי דוגמה אישית, ושהדברים שהוא מלמד מראים לי מה יכול להיות הצעד הבא בחיי. שמו פרננדו שוורץ, והוא היה – ועודנו בשלב זה – המייסד והמנהל של אקרופוליס החדשה בצרפת. עד אז, פילוסופיה לא באמת משכה

כמייסדה של אקרופוליס החדשה בישראל, אני מבין כי אני שומר על זיכרון ייחודי של 30 השנים הראשונות. עתה, כשאקרופוליס החדשה בישראל מתחילה מחזור חדש, חשוב להעלות על הכתב את מה שיכולים זיכרונות אלה לגלות, לידיעת הדורות הבאים של הפילוסופים החדשים. לכן, גם אם לא קל לי לעשות זאת, הנה הסיפור... הגעתי לישראל ב-15 בספטמבר 1986, בשעה 2 לפנות בוקר. זהו התאריך הרשמי של העלייה שלי מצרפת, אבל זהו גם המועד שבו אנו מציינים את יום ההולדת של אקרופוליס החדשה בישראל, כי יחד עם העלייה, באתי מפרז מתוך כוונה ברורה להקים את אקרופוליס החדשה בישראל. שני התנאים לקביעה זו היו, ועודם, חשובים לי: אקרופוליס החדשה, וישראל. אני לא יכול לדמיין שהייתי עולה לארץ לולא הרצון ליצור כאן את

זוהי המתנה
האמיתית,
המימוש האמיתי
של 30 השנים
הללו. לא רק מה
שנראה, אלא
מה שמעבר.
כפי שכתב סנט
אקזופרי, מחבר
"הנסיך הקטן":
"העיקר הוא
תמיד סמוי מן
העין".

יכולתי לומר שזה מפני שאני יהודי,
מפני שאני רואה את עצמי כציוני,
מפני שהמשפחה שלי, ובראשה
ההורים שלי, סבלו בשואה. כל אלו
הן סיבות טובות, אבל אף אחת מהן
איננה הסיבה.

הסיבה היא לא משהו שאני יכול לבטא
באמצעות מילים בקלות. אולי מכיוון
שאני עצמי איני מבין זאת לחלוטין.
היא איננה סיבה רציונלית. אינני טוען
שהחלטה נבעה מחוויה מיסטית
או דתית כלשהי. אני אומר בפשטות

אותי אף פעם. היא נתפסה בעיניי כידע
אינטלקטואלי, מנותק מהמציאות.
אבל עם שורץ הבנתי שיש הבדל בין
ללמוד פילוסופיה, מה שהאקדמיה
בדרך כלל מספקת, ולהיות פילוסוף.
לדעת וללמוד את המחשבות,
העקרונות והמושגים של בני אדם
גדולים - הוא דבר אחד. היכולת
לחיות לאורם של אותם עקרונות
ומושגים - הוא משהו אחר לגמרי; זו
המשמעות של להיות פילוסוף. זוהי
אהבת החכמה.

אקרופוליס החדשה היא רק המסגרת
אשר מאפשרת לאנשים להיות
פילוסופים. היא עושה זאת באמצעות
ערוצים תרבותיים, פילוסופיים
ופעילויות התנדבות; באמצעות
עקרונות היסוד שלה*¹; ובאמצעות
שיטת חינוך המבוססת על דוגמה
אישית. היא פותחת צוהר, מאפשרת
הזדמנות, וכל אחת ואחד חופשיים
לבחור אם לצאת לדרך, או לא.

לא קל להיות פילוסוף. ההליכה בדרך
החכמה מעולם לא הייתה קלה, ורבים
יבחרו שלא לצעוד בה. זה טבעי ויש
לכבד זאת. אבל עבור אחרים, עבור
אלו החווים את הצורך לחיות ולא רק
לשרוד, עבור אלו המבקשים סיבה
לחיות, סיבה רחבה וגדולה יותר מאלו
שמספק לנו שכלנו האינטלקטואלי -
עבור כל אלה יכולה אקרופוליס
החדשה להיות משמעותית כמו נווה
מדבר. זה מה שהיא עבורי, ואני יודע
מניסיון כי זה מה שהיא עבור רבים
אחרים.

זה עונה על השאלה: למה אקרופוליס
החדשה. אבל למה ישראל? מוזר ככל
שייראה, את זה קשה לי יותר להסביר.

* עקרונות אקרופוליס החדשה מופיעים בעמ' 11

סמלי היא נולדה ב- 15 בספטמבר 1986.

30 שנים חלפו, וה-15 בספטמבר 2016 מסמן את שנת היובל של ההרפתקה הזאת. שנת ה-30 היא גם הרגע עבורי להעביר את הלפיד הלאה לדור חדש, דור אשר נולד בישראל. פילוסוף צעיר - צעיר ממני בכל אופן - רונן חלבי, הפך בחודש מרץ למנהל החדש של אקרופוליס החדשה בישראל. רונן בשבילי הוא מה שהייתי אני עבור פרננדו שוורץ - תלמיד, במובנה

שחשתי צורך עד לבוא לישראל, וכי מהיום הראשון של העלייה שלי הרגשתי "בבית", כפי שמעולם לא הרגשתי במהלך 30 השנים הראשונות של חיי בפר"ז. אלו עובדות, רגשות ותחושות, וגם אם איני יכול להסביר אותן, אלה העובדות שאני חייב לחשוף.

לכן, גם אם אקרופוליס החדשה בישראל נולדה "מנהלית" במרץ 1987, כאשר קיבלתי אישור רשמי מהארגון לפתוח את העמותה - באופן

לדעת וללמוד
את המחשבות,
העקרונות
והמושגים של
בני אדם גדולים
- הוא דבר אחד.
היכולת לחיות
לאורם של
אותם עקרונות
ומושגים - הוא
משהו אחר
לגמרי; זו
המשמעות של
להיות פילוסוף.
זוהי אהבת
החכמה.

המסורתי של המילה. אדם המלמד את עצמו לפסוע בעקבות צעדיו של המדריך שלו, וללכת בדרכו.

30 שנה חלפו, והרבה קרה במהלך 30 שנה! עוד לא חצינו את המדבר - חסרות לנו עוד 10 שנים לשם כך - אבל זה ללא ספק פרק משמעותי של חיים. בשנים הללו ראיתי כיצד מה שהתחיל ככוונה, כחלום, הופך למציאות. כיום אקרופוליס החדשה בישראל נוכחת בערים המרכזיות של ישראל, מיוצגת על ידי יותר מ-300 נשמות, והיא עדיין גדלה.

נדמה אולי ש-300 נשמות הוא מספר קטן, אבל עליי לדייק: 300 נשמות אלה הן שורש הארגון, אלו שהייתי באמת מכנה "פילוסופים", בשל מחויבותם. הם אינם מחויבים רק לבוא וללמוד בכל שבוע על בסיס קבוע: רבים מהם מתנדבים, מורים, מחנכים ומנהיגים בדרך פילוסופית זו. אקרופוליס החדשה הייתה, ותמיד תהיה, מופעלת על ידי מתנדבים, דבר המאפשר לה להיות עצמאית מכל אינטרס, אידאולוגיה או השפעה, בין של פרטים ובין של קבוצה חיצונית.

מלבד 300 האנשים האלה, המחויבים באופן מלא, במהלך 30 שנות פעילות בישראל באו במגע אלפי אנשים עם אקרופוליס החדשה. עשרות אלפים, אולי מאות אלפים. אינני יכול לומר בדיוק, כיוון שאיננו מחזיקים בתיעוד של המידע הזה.

זהו מה שאני מאמין שהוא החשוב ביותר: לא מספרם בפועל של חברי אקרופוליס החדשה בישראל, אלא ההזדמנות שהייתה לנו להיות בקשר ישיר עם אנשים רבים כל כך במהלך

30 שנה. הדרך הפילוסופית אינה יכולה להיות ההיבט המרכזי ביותר בחיים של כולם. זה לא יהיה טבעי. עבור חלק מהאנשים היא אכן תהיה - היא תהיה הסיבה להקריב היבטים אחרים בחיים, אבל תמיד יהיו אלה ה"מעטים" אשר יבחרו ללכת אחר מחויבות כזו. עבור רובנו, נתיב זה יופיע לרגע בחיינו במהלך כמה שנים, או אפילו כמה חודשים. ואז הוא יוחלף על ידי התחייבויות אחרות, כי החיים הם תנועה מתמדת. אבל הניסיון הפילוסופי הזה בדרך כלל יותיר סימן בזיכרון, דבר-מה עדין כמו בושם. בושם זה ילווה את האדם, יגלה את עצמו ברגעים קריטיים בחיים, ויאפשר לאדם לזכור, ולבחור לפעול כפילוסוף.

זוהי המתנה האמיתית, המימוש האמיתי של 30 השנים הללו. לא רק מה שנראה, אלא מה שמעבר. כפי שכתב סנט אקזופרי, מחבר "הנסיך הקטן": "העיקר הוא תמיד סמוי מן העין".

ישראל הייתה גם ארץ נדיבה, וברגע זה של מעבר בין שני מחזורים, אני חייב להצדיע לא רק לאלה שהתעוררו אל החיפוש אחר החכמה - שהיא מטרתו של כל פילוסוף - והם מלמדים בערים רבות בישראל, אלא גם לאותם ישראלים שהחליטו לעשות צעד אחד קדימה, ולהקים את בית הספר במדינות אחרות, כיוון שהצורך באור ובמשמעות שמביאה הפילוסופיה הוא אוניברסלי ולא מוגבל למדינה אחת, תרבות אחת או מסורת אחת. הפילוסופיה היא עבור האנושות כולה. ב-30 השנים הללו, כשם שבאתי אני

מדי פעם שואלים אותי אנשים אם החוויה כמייסד וכמוביל בית ספר לפילוסופיה, כמו אקרופוליס החדשה בישראל, הייתה קלה יותר או קשה יותר מאשר הניסיון שהיה לי במהלך שש שנים בצרפת, טרם עלייתי ארצה. למען האמת, אינני מאמין שלגרום לנשמה להתעורר לצורך הפילוסופי קשה יותר או פחות במדינה אחת מאשר אחרת. מובן שלכל מדינה יש תרבות משלה, לכל עם המסורת וההיסטוריה שלו, וכל שפה מבטאת את המושגים האוניברסליים בצורה מעט שונה. אבל מניסיוני, נשמת האדם היא זהה, ולכן גם הצורך באמת, ביופי ובמשמעות גם הוא זהה, בכל מקום שבו קיימת האנושות. מה ששונה הוא הסגנון והקצב. ההתייחסויות ההיסטוריות והידע הכללי אינם יכולים להיות זהים, אבל כך הוא הדבר לגבי כל צורך שעל האדם למלא, בכל מקום על פני כדור הארץ. אנחנו אוכלים חומס, הצרפתים אינם

מצרפת לישראל, פילוסופים צעירים והרפתקנים עזבו את הארץ כדי להביא את האור הזה לעולם. איש אינו יכול לבקש מאף אחד לעשות זאת, וכפי שאיש לא ביקש ממני לנסוע לישראל, זו הייתה החלטה המבוססת על הרצון החופשי של אלו שנסעו לארצות אחרות. אי אפשר להכריח אדם להיות פילוסוף, וכל החלטה שנעשית בנתיב זה חייבת לענות על צורך אמיתי של הנשמה.

אז כמה יצאו לדרך, והם היום בהודו, בדרום-אפריקה, בדרום-קוריאה, בארצות-הברית, באוסטרליה ובדנמרק. למה דווקא שם ולא במקום אחר? זהו עוד סיפור, ואולי כאשר יגיע הזמן, הם יוכלו, בתורם, לכתוב ולהסביר מדוע הם החליטו לעזוב את ישראל ולצאת לחו"ל. אינני יכול לדבר בשם, אבל אני יכול לומר כי בעיניי זהו מעשה של נדיבות עמוקה. אני גם יכול לומר כי זרם זה עדיין לא יבש, ואחרים ילכו בעקבותיהם בעתיד.

עליך פשוט
להיות גנן טוב, כי
אתה צריך להניע
אנשים לפתוח
את הכרתם אל
ממדים עדינים,
אל הבלתי נראה,
שם נמצאים
אבות הטיפוס
והערכים
האנושיים
האוניברסליים.

להכרה האנושית. לא יותר.
כאשר אני מתבונן בתוצאות לאחר 30 שנה, אני שמח למדי במה שאני רואה. בעיקרו של דבר, אני שמח לראות דור חדש של פילוסופים מוכן להחזיק את הלפיד שאורו יאיר את נפשם של מאות ואלפי בני-אדם, מוכן להציע את מתנת הפילוסופיה.

אני איני הולך לשום מקום - אני נשאר בישראל וממשיך כמובן בנתיב הפילוסופי שלי - ואני מאושר מאוד לדעת כי רונן חלבי, ורבים לצדו, הפכו למה שהוא עיקרון יסוד בפילוסופיה: הם אינם אנשים שיועדים פילוסופיה; הם חיים אותה, הם חיים, הם באמת פילוסופים... והם כולם יפים. ■

יכולים לדמיין ארוחה בלי כוס יין ועבור היהודים, אין דבר כזה אוכל הודי לא חריף. אבל במהותנו כולנו צריכים לאכול. ואכילת חומוס היא בדרך כלל לא משהו שלישראלי קשה לעשות, כמו אכילת חריף עבור הודי. אם אקרופוליס החדשה הייתה מלמדת פילוסופיה ישראלית, אני מאמין שהיה קל יותר לעשות זאת כאן מאשר בכל מקום אחר. אבל אקרופוליס החדשה מלמדת פילוסופיה, פשוט פילוסופיה. בישראל, וכמו בכל מקום אחר. אז לא, זה לא קשה יותר, ולא קל יותר. עליך פשוט להיות גנן טוב, כי אתה צריך להניע אנשים לפתוח את הכרתם אל ממדים עדינים, אל הבלתי נראה, שם נמצאים אבות הטיפוס והערכים האנושיים האוניברסליים. אתה עושה זאת באהבה, בהתמדה ובתשומת לב, בדיוק כפי שגנן דואג לעצים שלו ולפרחים שלו. עליך, בפשטות, לאפשר לזרעים לצמוח באופן טבעי

עקרונות אקרופוליס החדשה

סניפים בישראל

חיפה

אלחנן 16
04-8381610

ירושלים

שבטי ישראל 24
מוסרה
02-6221399

כפר סבא

וייצמן 89
09-7665799

קרית

גושן 83/4 ק. מוצקין
04-8402660

ראשון לציון

תרמ"ב 22
03-9561002

תל אביב

ריב"ל 5
03-5104426

באר שבע

עולי הגרדום 12
058-3316249

חדש!

ברמיאל

054-2182202

אקרופוליס החדשה הינה ארגון לפילוסופיה מעשית כדרך חיים, אשר הוקם בשנת 1957 בארגנטינה ופועל כיום בלמעלה מ-60 מדינות ברחבי העולם. אקרופוליס החדשה אינה שייכת לשום דת, אינה מעורבת בפעילות פוליטית וכל אדם יכול לקחת חלק באופן חופשי בפעילויותיה.

קידום אידאל של אחווה בינלאומית המבוססת על כיבוד המעלות האנושיות, ללא הבדל של גזע, מין, תרבות, דת, מעמד סוציאלי וכדומה.

טיפול אהבת החכמה דרך הלימוד ההשוואתי של הפילוסופיות, הדתות, המדעים והאמנויות, במטרה לקדם את הידע על האדם, על חוקי הטבע ועל חוקי היקום.

פיתוח הטוב ביותר שבפוטנציאל האנושי, תוך קידום הגשמת האדם כפרט ושילובו בחברה ובטבע כגורם אקטיבי ומודע, למען שיפור העולם.

פילוסופיה

תוכנית לימודים אחידה בכל סניפינו ברחבי העולם שמקורה בלימודים שהתקיימו בבתי ספר של חכמה בתקופות שונות בהיסטוריה.

תרבות

אנו יוצרים אמנות ועוסקים בה ככלי ע"מ לגעת בלבותיהם של האנשים, לעורר ולהזכיר לאדם מיהו ומה הוא יכול להיות.

התנדבות

קבוצת המתנדבים שלנו מקיימת פעילויות למען הסביבה והקהילה, המתבססות על ערכי הנדיבות, הסובלנות והאחוה. גם מי שאינו חבר באקרופוליס מוזמן להצטרף לפעילויות השונות.

www.newacropolis.org.il
info@newacropolis.org.il

חלוציות אז ועכשיו

פילוסופיה

שיחה על הרלוונטיות של הפילוסופיה
כדרך חיים עם **רוזן חלבי**, מנהל אקרופוליס
החדשה בישראל

ראינה: ענת סלע
צילומים: רותי
מנדיל-חלבי,
ארכיון אקרופוליס
החדשה

המאמר "30 השנים הראשונות", שכתב פייר פאולין, מתאר את דרכו אל הפילוסופיה המעשית ואל ישראל, ומסתיים בהעברת המשימה אל הדורות הבאים. מהי אותה משימה בעיניך, מבחינה אוניברסלית-כללית ובהקשר ספציפי לישראל?

חלפו 30 שנה, ואקרופוליס החדשה הכתה שורש באדמה הישראלית. אנשים לא מעטים התוודעו לרעיון של פילוסופיה בדרך הקלאסית, וחלקם אף יצאו מישראל אל העולם כדי להעביר הלאה את הבשורה. האוניברסליות של המסר ברורה, גם אם הוא אינו פונה לרבים כעת. בעיקרון מדובר בשאיפת האדם אל הטוב, אל הנעלה ואל היפה – בעצמו, בחברה ובעולם. בהקשר הספציפי של ישראל, זה גם תואם מאוד את המנטליות הישראלית – להוציא לאור רעיון, להגשים אותו, וגם לצאת עם רעיון אל העולם.

ואחרי 30 השנים הראשונות, ומפני שיש תחושה חזקה יותר שאנו כאן כדי להישאר, עלינו לטפח את הזרעים שנטמנו באדמה. בהתאמה לשלב זה, אני מרגיש שיותר מבשנים קודמות, עולים הצורך והחובה שלנו כמתרגלי פילוסופיה להיות רלוונטיים יותר לסיפור הקונקרטי של הארץ.

אנו חיים בארץ של מלחמה בלתי פוסקת, ויש פה משהו שבהרבה מדינות אחרות בעולם אין. הכורח להיות קשור למלחמה כופה על אנשים סוג של דריכות, ערנות, לחץ עד טראומה. קשה יותר "להירדם" בתוך הנוחות של "המערה" המערבית. זה אמנם לא מבטיח התעוררות רוחנית, אבל סביבה כזו, שיכולה לערער את שלווה האישיות, יכולה גם לסייע בהתעוררות של הפילוסוף; במאמץ, בהתגברות, בבחינת הרעיון של מלחמה פנימית. אולי כאן יש בשורה מקומית, בכך שנהיה מסוגלים להבין שמלחמה אינה דבר רע בהכרח, אם היא מלחמה פנימית. כפי שנאמר גם במקורותינו – איזהו גיבור? הכובש את יצרו?

אומות המערב הן תולדה של עמי הספר, ובשלושת ספרי הקודש מוזכר הקרב הפנימי, אך הביטויים השחוקים של הדתות מתחברים להיבטים חיצוניים, שבשם נהרס העולם. בארצנו, לשחיקה יש ביטויים של חוסר צדק וציניות מזעזעים. אם ניקח כדוגמה רק את הקשישים ניצולי השואה, הרי נהיינו גסי רוח ואטומים. קשישי הארץ בכלל הם העניים ביותר בקרב מדינות ה-OECD. התרחקנו מערכים יהודיים שאמורים להיות אות ומופת במדינה יהודית, וזה מדאיג בעיניי יותר מאשר המלחמה הבאה. הסכנה היא שאנו בעצמנו נכריע את עצמנו בגלל קהות חושים, קפיטליזם חזירי במובן העמוק, חוסר חמלה ונפרדות. יש מלאכה רבה לעשות, בעולם ובארצנו. לכל תרבות יש איכות רוחנית ספציפית להוסיף לנעלה שבתרבות האנושית. דוגמאות חזקות לאיכות המיוחדת שלנו כאן הן ההזדמנות להמיר את המלחמה החיצונית בפנימית, חידוש הרוח החלוצית, שמומשה רק בחלקה ועדיין מפעמת בליבות האנשים ובאה לידי ביטוי בעיקר ביוזמות עסקיות, וחידוש הרעיון הקיבוצי בדרך אחרת, מכלילה יותר ומותאמת לימינו.

1. בהשראת "משל המערה" של אפלטון.

2. פרקי אבות, פרק ד', משנה א' <http://oraita.net/avot/chapter/4>

איזה בסיס או עיקרון מציעה הפילוסופיה המעשית לחיבור בין האוניברסלי למקומי?

לצערי, אין כמעט חברים מוסלמים או נוצרים בארץ, כי אחינו הערבים, מיטב אנשי הרוח שבהם, הפילוסופים הפוטנציאליים, לוחמי הצדק, עסוקים היום במאבק אחר של האומה שלהם, והם אינם איתנו.

לפילוסופיה יש מסר אוניברסלי, ובה-בעת היא רלוונטית לכל אומה ולכל פרט. יש מתח בין היותנו בני אדם שונים, מתוך אומות ותרבויות שונות, לבין אותו דבר שמאחד ומחבר בין כולנו. המתח הזה, בין השונה והדומה, הוא מתח שהפילוסופיה מתייחסת אליו. אפשר 'להיסחף' לפוליטיקה כפי שהיא נתפסת היום, אבל זה לא הכיוון בעיניי. השאלה הפילוסופית היא על עתיד הציביליזציה, ברמה האוניברסלית וברמה המקומית.

מהאטמה גנדי בספרו 'שלטון עצמי'³ מסביר: 'מהי ציביליזציה? בגוג'אראטית – דרך חיים טובה המנחה את האדם למילוי חובתו בעולם. מילוי החובה שקול לקיום המוסר, וקיום המוסר משמעו שליטה במחשבה וביצרים – וכך אנו יודעים את עצמנו'. פירוש המושג 'אקרופוליס' הוא עיר עליונה, משכן הרוח. בין אם ייבנו שם מקדש, כנסייה או מסגד, הכוונה היא שהרוח חיונית והכרחית לחיינו, היא שורש הדברים, ממש כמו הסמל היהודי המקומי של עץ החיים. היכן הוא מתחיל? לא באדמה, אלא בבלתי נראה ומשם הכול נובע.

זה כללי ואוניברסלי, אך בו-בזמן קשור לסיטואציה הספציפית שלנו. יש תחושה שאנו חיים בקרב חיצוני בלתי נגמר. מה יהיה כאן, במקום המיוחד הזה? ארץ זבת חלב? קריה יפהפייה? תשעה קבין של יופי...? שורשי היופי נמצאים בבלתי נראה, בקרב הפנימי, בכיבוש העצמי.

בנראה – יש עמים מתקוטטים משכבר הימים, עם ארגומנטים לכאן ולכאן, עם פרדיגמה של עין תחת עין, ויחסי תוקפן וקרבת לאורך ההיסטוריה של חבל הארץ הזה. בבלתי נראה – ישנם כאן הזרעים של עבר רחוק מאוד ושל עתיד האנושות, של בני אדם שמצליחים אט אט להתעלות מעבר להבדלים הנראים.

כיצד מפתחים את היכולת להתעלות מעל ההבדלים הבין-אישיים והבין-לאומיים? מהיכן מתחילים?

התשובה טמונה בזהות האדם, משום שהעניין של התעלות מעבר להבדלים אינו עניין אינטלקטואלי. כן, זה לדעת שיש לבני אדם גורל משותף וזכויות ושהם קשורים זה עם זה, אך יותר מזה, זה לא לתת לעובדה שיש בני אדם שונים להפריע להתנהלות היום-יומית שלנו או להשפיע על תגובותינו.

איך נגיע למצב שבו לא ניתן להבדלים בינינו להוות משקל מכריע? כל אינדיבידואל יעמיק ויגלה מעגלים עדינים יותר של זהותו, מהות אנושית הקשורה לרוח, שהיא אחת בקרב כל בני האדם. ויש שיגידו שהיא אחת בקרב כל צורות החיים באשר הן.

זה אמנם רחוק, אך אדם שמתחיל לצעוד בדרך ומתחיל דיאלוג אמיתי וכן בין הזהויות שלו, לאט לאט, ועוד לפני שיהיה חכם ושקוף, הוא נעשה מסוגל

יותר להכיל ולראות את האנושיות שיש בבני אדם שונים. הוא מסוגל לחמול, להתעניין, לצאת ממצב של קרבן או תוקפן, ולהגיב לא רק מהפרדיגמה של עין תחת עין. הוא מסוגל, בלשון המזרח, לשנות את מסלול הגלגל העיוור המכני של סיבה ותוצאה.

התחושה היא שאנו, כל יושבי הארץ, ממשיכים לחיות תחת השפעת הגלגל העיוור של המכניות, בתפקידים משתנים. וזה כנראה יימשך כל עוד הזהויות הדומיננטיות שלנו יהיו צרות ומוגבלות, כי זה לא רק היהודי והמוסלמי, אלא היהודי המצומצם והמוסלמי המצומצם. יש אפשרויות לטפס בכל אחת מהדתות עד אין גבול, ואנו לא שם.

תופעת הזהות המצומצמת, המדגישה את ההבדלים, קשורה לנבערות, לתפיסה חלקית וסובייקטיבית של המציאות ושל העצמי. הפילוסופיה באשר היא, לא רק בישראל, משקפת לנו שכולנו בציביליזציה המערבית (ולא רק) רחוקים מעצמנו. במונחים של אפלטון, כולנו נמצאים במערה. ברמה המקומית - יהודים ערבים.

המטרה של הפילוסופיה אינה להביא שלום למזרח התיכון ולא לארץ, לפחות לא במובן המקובל הבסיסי של המושג שלום. התהליך ההדרגתי של הרחבת הזהות האנושית שהפילוסופיה מזמינה אליו, הוא בסיס לאפשרות לחיות אחרת, כאן ובכל מקום אחר. היציאה למסע של הרחבת הזהות, היציאה מהמעגל המכני של חיים ומוות, אינה יכולה להתקיים בהתניה למה שקורה בחוץ. לכן זה לא פשוט, וזוהי דרך למעטים בלבד כיוון שקשה לעמוד מול רוב ולצאת נגד הזרם. כזה היה תמיד הגורל של הפילוסוף.

זה נשמע יפה אבל האם זה ריאלי? מה כבר אפשר לשנות?

המודל הפוליטי של אפלטון אומר שבעקבות תהליך של אינדיבידואלים ייווצר גרעין הנהגה אחר, תתהווה מסה קריטית של מנהיגים, והיא תשפיע על שינוי הפרדיגמה. אך אין דרך לשינוי מהותי מהיסוד ללא מסה קריטית, לאו דווקא כמותית, של בני אדם באשר הם שיש להם יכולת לחיות יחד. אנחנו פונים לבני האדם באשר הם ככל יכולתנו, וזה בהחלט תלוי לא רק באמירות שלנו אלא במי שאנחנו. לכן זה לוקח זמן. במובן מסוים זהו תהליך שמבוסס על צורך אנושי, זיהוי פנימי של צורך. לצערי, אין כמעט חברים מוסלמים או נוצרים בארץ, כי אחינו הערבים, מיטב אנשי הרוח שבהם, הפילוסופים הפוטנציאליים, לוחמי הצדק, עסוקים היום במאבק אחר של האומה שלהם, והם אינם איתנו. אין זה מפני שהפילוסופיה אינה רלוונטית לעולם הערבי, אלא אולי מפני שהם לא מצליחים לזהות אותנו לא רק בישראלים. באקרופוליס בעולם, לאחר 60 שנה, יש מגוון תרבותי ודתי עצום. כמעט בני כל הדתות וכל התרבויות עובדים עם השיטה הפילוסופית.

ומהו בעיניך השיעור המיוחד של העם היהודי בהקשר הפילוסופי?

לפני כשנה ביקרה פה בארץ נזירה טיבטית ידועה, טנזין פאלמו, שהיטיבה לנסח תשובה לשאלה זו. מי שארגן את ביקורה היו מספר קבוצות שמתרגלות בודהיזם. היו שם מאות אנשים, והיא סיפרה על דרכה הרוחנית והעמקתה בבודהיזם. ברגע מסוים מישוהו שאל אותה מהו המסר שלה לנו, כאן ועכשיו, לעם היהודי החי במלחמה הבלתי פוסקת. טנזין פאלמו השיבה שהיא מזהה, כמו רבים אחרים, שלעם היהודי יש גורל מיוחד, שהוא עבר סבל שקשה לתפוס, ושמתוך סבל זה הוא קם והצליח לקיים המשכיות. אבל זו שאלה גדולה האם הוא יצליח ללמוד את השיעור מהסבל? ומה שהיא, בצניעות, מבינה מהשיעור של הסבל זה לא להמשיך את הדגם של קרבן-תוקפן, אלא שלמרות הסבל, עלינו להיות דוגמה אדירה לאנושיות, על ידי כך שנשאף להיות חלק מאלה שידאגו שזה לא יקרה, לא רק לנו, אלא לאחרים.

הזכרת את המושג "חלוציות" כאחד המאפיינים המיוחדים שלנו כעם. איך החלוציות של פעם קשורה לפילוסופיה המעשית היום ומחר?

בספרו 'תקווה לשעה זו' מספר מרטין בובר על מפגשים שזימן ראש הממשלה, דוד בן גוריון, עם סופרים ואנשי רוח בשנים 1949-1950, כחלק מהמאמץ לבנות את הזהות של העם המתלבד למדינה. באחד מהם, לפחות, דיברו על קליטה רוחנית, ולא רק קליטה פיזית של החלוצים. ניסו לברר שם את השאלה, לחיות לשם מה? מתוך תפיסה שרק לחיות זה לא מספיק.

'בובר חזר ושאל, לשם מה?

בן גוריון - להוציא לחם מן האדמה.

בובר - לשם מה?

בן גוריון - בשביל לאכול.

בובר - לשם מה?

בן גוריון - מספיק⁴.

החלוציות של המאה ה-19 מומשה בצורה מדהימה בידי אינדיבידואלים ותנועות, שהיו מחוברים לרעיון של הקמת הארץ. בתנאים בלתי נתפסים ובלתי אפשריים, ותוך הקרבה גדולה של הפן האישי, הם בראו כאן משהו. כי להיות אידאליסט זה להיות יוצר, בורא עולם, והאידאליסטים בזמנו הקימו מדינה, על כל הבעיות שיש לה, והרי זה מעשה פלא. הקליטה הפיזית הושגה, אך מה עם הקליטה הרוחנית?

4. בובר, מ. (1992). "תקווה לשעה זו", הוצאת עם עובד.

5. שם, עמ' 33.

בהקשר זה אנו
זקוקים לחלוצים,
לאנשים
שיכולים לצאת
מהבורגנות,
מזהות
אינדיבידואלית
צרה ומההרגלים,
ולפעול בהקשר
רחב יותר וארוך
טווח, שתוצאותיו
לא ייראו מחר
בבוקר אך עדיין
צריך לקרות.

הקמת המדינה במהלך מהיר כל כך אחרי השואה, הגיעה בהכרח למיצוי מסוים ולא שלם. הצורך במדינה כבית פסי בטוח לעם היהודי הוא זה שהוביל את המהלך. הוא חידק את הרעיון של להיות יהודי מול שאר הגויים, פיתח את מיתוס המעטים מול רבים, ואת הצורך הקיומי להמשיך לחיות על חרבנו. כיום, אחרי 68 שנים, יש לנו הזדמנות לראות רחוק יותר ממה שניתן היה לראות בשנים הראשונות. לכן ראוי לחזור לשאלה, מה אנו מקימים כאן? היכן נרצה לראות את ארצנו בעוד 68 שנים?

הרוח המיוחדת של החלוציות שהייתה כאן, עדיין מבעבעת במנטליות הישראלית, ומאפשרת לנו היום לקשור את עצמנו מחדש להיסטוריה ולהוביל ממנה מהלך נוסף, דומה ושונה. אותה רוח חלוצית, שבאה לידי ביטוי כיום בעיקר בכלכלה, בטכנולוגיה ובעסקים, יכולה להתרחב. ייתכן שהרעיון של 'אור לגויים' אינו מופרך. להיות אור לגויים במובן הפילוסופי זה להביא אור לבני אדם, לחרוג מהמצב של אנחנו נגד וכולם נגדנו, להתעלות אל 'ירושלים של מעלה', אל קדושה שאינה גיא-פוליטית אלא רוחנית, מוסרית ואיתית.

בצניעות, יכול להיות שהגיע הזמן לעשות פה עוד סיבוב של בנייה מחודשת של הארץ, והפעם במישורים עדינים יותר. בנייה מוסרית, פילוסופית, שתביא בשורה. הבשורה של הפילוסופיה היא של השלום הנכון, שיכול להיות מושתת רק על אחווה בין בני אדם באשר הם.

אם יהיו אנשים בולטים שיהיו נוכחים במקום הזה, שיפתחו פתח בלבם לאנושיות מכילה יותר, שאולי יסכימו ללמוד את השפה של האחר, ואולי יסכימו לספר זה לזה את הסיפור שלהם, יערכו מחקר משותף ויעברו תהליך של התרחבות וחיפוש אחר החמלה עבור האחר – זו יכולה להיות חדשנות ויצירתיות מעבר לרמה הכלכלית, שבכך אנו מתבלטים.

בהקשר זה אנו זקוקים לחלוצים, לאנשים שיכולים לצאת מהבורגנות, מזהות אינדיבידואלית צרה ומההרגלים, ולפעול בהקשר רחב יותר וארוך טווח, שתוצאותיו לא ייראו מחר בבוקר אך עדיין צריך לקרות.

אנו לא חושבים שהבשורה תצא רק מישראל, שהרי הרעיון הפילוסופי מוכיח את עצמו בעולם, אבל יש משהו בחלוצים ובלוחמים שיש כאן שיכול לעשות את זה. ניתן להקים כאן גרעין חזק של פילוסופים שמתישהו ייתן את תרומתו לארץ ולעולם. ■

מסע במילים על פני ארבע עונות

קורס כתיבה אינטואיטיבית וביבליותרפיה, בהנחיית חגית אלמקיים
לכל עונה יש קצב ואנרגיה משלה, כל עונה היא חלק מן ההשתנות המחזורית של העולם ושל האדם.
יחד וב"רוח" העונה, נצא למסע במילים, מסע של התקרבות אל עצמנו ואל האמת.
סתיו, חורף, אביב, קיץ.

הקורס יתקיים על פני 36 מפגשים, בימי שלישי החל מה-1 בנובמבר 2016,
בין השעות 19:00-22:00, בפרדס חנה.

לפרטים נוספים ו/או לתיאום פגישה אישית:

טלפון: 052-6226277 מסע במילים hagilgulim@gmail.com

שיעורי פסנתר

סטודנט לחינוך מוזיקלי,
בעל ניסיון במוסיקה
קלאסית וקלה.
*ראשל"צ והסביבה

054-2054206
נתנאל זרגרי

"האהבה למוסיקה היא
החשובה, ממנה כל תלמיד יצמח כמו פרח".

מומחית להוראה משקמת והדרכת הורים

רותי רוזן M.A.
דוקטורנטית בחינוך מיוחד

טל. 050-6666486
ruthyrozen@gmail.com

תרבות

מי האיש? | א.ד. גורדון

אהרון דוד גורדון היה פעיל בתנועה הציונית, חלוץ ופועל חקלאי, הוגה ומורה דרך לחלוצים וחלוצות בתקופת העלייה השנייה והשלישית. הוא ייסד תורת מוסר שכונתה "דת העבודה", ונחשב לאקולוג העברי הראשון.

רחלי פלינט
איורים: ענבל
בורד

”ופקחת ביום ההוא את
עיניך, בן אדם, והצצת
ישך לתוך עיני הטבע
וראית בהן את תמונתך.
וידעת, כי אל עצמך
שבת, כי בהתעלמך מן
הטבע התעלמת מעצמך”

אהרון דוד גורדון נולד ב-1856, בתחום האימפריה הרוסית למשפחה שומרת מצוות. בגיל צעיר נישא, ולזוג נולדו שבעה ילדים, אשר מהם שרדו שניים. עד עלייתו לארץ עבד באחוזה חקלאית כאיש מנהלה. ב-1904 עלה לארץ, והוא בן 48. אף שהיה אינטלקטואל מבוגר ולא עסק בעבודה פיסית מימיו, אחז במעדר ועמל במלאכת כפיים. בארץ היו לו מספר תחנות עד שהגיע לגליל, לקבוצת דגניה, אשר בה חי עד סוף ימיו.

הוא עבד קשה בגינת הירק ובכרם במשך היום, וכתב בלילה. הוא סירב לקבל שכר סופרים על מאמריו והוראתו. גורדון ציפה שייווצר בארץ דור של אנשים אידאליסטים, מוסריים, יצרניים, בעלי מידות נעלות, שליבויתיהם כנים ופתוחים איש לרעהו. אנשי קבוצת דגניה וכינרת הרבו להתייעץ עמו מאחר שראו בו אב רוחני. גורדון כתב רבות על הקשר שבין האדם לסביבתו, גם בהקשר של הטבע וגם בהקשר של היותו חלק מהאנושות והעולם.

'ולקחת תורה מפי הטבע, תורת הבנייה והיצירה, ולמדת לעשות כמעשהו בכל אשר תבנה ובכל אשר תיצור. וכן בכל דרכיך ובכל חייך תלמד להיות שותף לו במעשה בראשית'.

בכתביו, גורדון מזמין אותנו ללמוד תורה מהטבע, אשר אותה הוא מכנה תורת הבנייה והיצירה. הוא דימה את חלל העולם לבית מלאכה ענק, שבו האדם והטבע עובדים יחד, בוראים מחדש, ויש להם לב אחד ורוח אחת! על פי גורדון, הטבע מאפשר לנו את העבודה כדי שנשלים את מה שהוא החסיר, וכדי שהוא – הטבע ישלים את החסר בנו. או-אז פרי העבודה יהיה – חיים!

'והיה ביום ההוא וניתנה כך, בן אדם, רוח חדשה, והרגשת רגש חדש... ביום ההוא יהיה פרי עבודתך, בן-אדם-חיים, כי יהיו חיים בעבודתך. ולא יאבד רגע מרגעי חייך לבטלה... וידעת את הצער, השופך עליך רוח קדושה עליונה ואהבה עליונה לכל החיים והסובלים, ולא תדע חולין, ולא תדע קטנות, ולא תדע חיים תפלים'.

גורדון מציע שהאדם יבקש למצוא בטבע לא רק את מזונו וחיייו הגופניים, אלא גם את מזונו וחיייו הנפשיים והרוחניים. הוא דיבר על יסוד האדם, אשר ממנו הוא צריך להתחיל את בניין עולמו ולא להיפך – שהיסוד יתאים את עצמו לבניין. בסימביוזה שיש בין האדם ועולמו הפרטי והעולם שהוא חלק ממנו, החברה היא הקשר שבין האדם לעולם. לאדם נדרש זמן לזהות את הסדר של חוקי הטבע, והחברה יכולה לאפשר לאדם למצוא את מקומו הנכון, לחוות את האחדות ולהרגיש שייך.

'חיי כל אחד מאיתנו בצורתם הפרטית אינם אלא כעין טיפה בתוך ים החיים, שכל כוחה הימי הוא כמה שהיא מאוחדת איחוד שלם עם יתר הטיפות, וכל כוחו של הים הוא כמה שהוא מצורף ומאוחד מכל הטיפות הפרטיות'.

'אני מבקש לב דופק, נפש חיה. אני הייתי חפץ, כי בני האדם יימשכו זה לזה ככוכבים האלה, הגדולים כשהם לעצמם והגדולים ביחסם זה לזה. אלה הם יחסים גדולים הנאים לאדם, אם הוא באמת נזר היצירה. ואל תאמרי כי אני דורש יותר מדי, כי אני דורש מבני האדם כי יהיו בני עליון. לא! אני רק דורש כי יהיו טבעיים, אמיתיים, ככל אשר בטבע. בטבע אין גדול וקטן. שם הכול גדול, הכול אמת'.

אצל גורדון תמיד אחוזים בשורש אחד כל הממדים: ה"אני" האישי, הלאומי, האוניברסלי והקוסמי – חוליה בתוך חוליה, מעגלים מתפשטים ומתרחבים, ותמיד השאיפה היא לחיים גדולים, חדשים. גורדון שאף ליצירת חיים עליונים, חיים הקשורים לחלק העליון שבאדם, לרוח. עברו זו השתתפות במעשה בראשית, בריאה, ואת הדבר הגדול הזה, האדם עושה, פשוט כי זהו תפקידו הטבעי.

כשהאדם נאמן לעצמו, לטבעו האנושי – העליון, אין צורך לדבר על צדק אלא על דבר-מה גבוה הרבה יותר – השראה עליונה. הסדר החברתי הוא התאמת הפרטים אל הכלל השלם; התאמת הקולות למנגינה אחת שלמה, וההתאמה הזו אינה יכולה להתרחש מבלי שתיווצר קודם המנגינה הפרטית. עבודת האדם תהפוך ליצירה כאשר הוא יבצע אותה מתוך כוונה מלאה, בדרך של אמת. התפיסה היא שאם האדם ימצא מיהו בעזרתה של החברה, זה יהיה נכון לא רק לו, אלא לכל החברה. כשכל אחד מוצא את הצבע שלו – זה נכון לכלל התמונה.

'הקדושה העליונה היא יצירת חיים עליונים, חיים בצלם אלוהים, חיים בבחינת שיתוף במעשה בראשית... אם האדם חייב לשאוף למדרגתו העליונה, הרי זה לא כדי להשיג חשיבות, כי אם משום שכך הוא תפקידו, כשם שתפקיד השמש לזרוח, להפיץ אור, להפרות חיים!'

גורדון נפטר בשנת 1922, ובן 66 היה במוותו. הוא הותיר אחריו מורשת במילים ובמעשה, השראה גדולה לאהבת האדם, החי והחיים.

'עולם מלא לפנינו, מרחבים, מרחקים, מעמקים, חיים, אור לאין תכלית ולאין חקר – טבול, בן אדם, בתוך מעמקי חיים הגדול הזה, פתח כל חדרי לבך וכל בתי נפשך לזרם החיים והאור-חיה! חיה בכל אטומיך, חיה חיי עולם! חיה – וראית כי עוד יש מקום לאהבה, לאמונה, לאידיאליות, ליצירה! ואולי, מי יודע? אולי עוד ישנם עולמות שאין לך אפילו מושג עליהם!'

ואת זרם החיים והאור גורדון מציע שאפשר לחוות במלאותו בכל מקום ובכל רגע, כפי שהוא כותב לרחל המשוררת באחד ממכתביו:

'כתבתי לך פעם כי בחיים אין לנהוג מנהג של בגדי חג, שלובשים אותם רק לפרקים ובמקומות ידועים. החיים ניתנו לנו לחיות אותם בכל זמן ובכל מקום, ובכל מצב יכול אדם למצוא את החיים הגדולים, אם לבקש רוצה את החיים העליונים... צריכה את להשתדל לחיות בטולזו כאילו את בארץ ישראל. יש לך מטרה, היכולה להיות גדולה (הדבר תלוי בך) ומדוע לא יוכלו חייך שם להיות גדולים כמו בארץ ישראל?'

בתקווה שנזכור כמה שיותר, שהחיים, כמו שגורדון התכוון אליהם, הם גדולים ומשמעותיים! הם לא בגדי חג של פעם ב... הם יכולים להתקיים בכל יום, בכל מקום, ואנחנו אלו שבחרים אילו חיים ללבוש היום, מחר, ובכל יום שבו אנו חיים. ■

כל הציטוטים לקוחים ממאמרים ומכתבים מאת ד. גורדון המפורסמים בפרויקט בן יהודה המנגיש לציבור כתבי מקור שאין עליהם זכויות יוצרים. הציטוטים לקוחים מהמאמרים: האדם והטבע – עקירת שרשי הנשמה מהטבע; מצבה חיה (הרהורים על החיים למראה חלל המוות); מכתב לרחל בלובשטיין, כנרת, י"ב ניסן תרע"ד; מכתב לרחל בלובשטיין, כנרת, ד' שבט תרע"ג; הרהורים והגיגות.

באתי לגלות באתי לשנות באתי להיות

קורס מבוא 16 מפגשים מרתקים
של חכמה מעשית ממזרח ומערב

מועדי פתיחת קורס "פילוסופיה כדרך חיים" בסניפים:

קרית יום ג' 20/9/16

יום א' 27/11/16

חיפה יום א' 13/11/16

כפ"ס יום ד' 23/11/16

תל אביב יום א' 6/11/16

ירושלים יום א' 11/9/16

ראשל"צ יום ד' 14/9/16

יום ג' 22/11/16

באר שבע יום א' 6/11/16

* כל ההרצאות מתקיימות בשעה 20:00

* כשבועיים לפני פתיחת הקורס מתקיימות הרצאות מבוא בבניסה חופשית. לפרטים פנו לסניף הקרוב אליכם.

פירוט הנושאים הנלמדים בקורס "פילוסופיה כדרך חיים"

1. דע את עצמך

רמות ההכרה הקיימות באדם, על פי מורשת המזרח והמערב. מה זמני ומה נצחי בתוכנו?

2. קארמה יוגה - המעשה הנכון

הדרך להשגת החופש לפי ה"בהגודגיטה" - ספר החוכמה של הודו העתיקה וסיפורו המופלא של ארג'ונה הלוחם. גלגולי נשמות, דהרמה, קארמה, הצורך לזהות את המעשה הנכון והדרך להגשמתו.

3. בודהה והדרך לשחרור עצמי

ה"דהאמאפאדה" - תורתו של בודהה והאפשרות המעשית להבחין בין מציאות לאשליה, ולהשתחרר מהסבל.

4. לשמוע את "קול הדממה"

"קול הדממה" - ההוראות לצועדים בדרך על פי הבודהיזם הטיבטי. כיצד להתכונן למסע רוחני ולהתגבר על המכשולים הניצבים בדרך.

5. כלים לחיים - היום כמו בעולם העתיק

המושג "סדר" על פי כתביו של קונפוציוס. הערך העליון וה"מעלה", כאמצעים להשגת האושר על פי אריסטו. "מעאת" - מושג ה"צדק" ממצרים העתיקה, כיצד לממש את הפוטנציאל ולהשפיע על העולם.

6. האמן, המאוהב והפילוסוף - מי אתה?

שלוש הדרכים להתפתחות על פי פלוטינוס והתנועה הכפולה של הנשמה. מושג האחריות האינדיבידואלית בפילוסופיה של הסטואיקנים.

7. האור בקצה המערה

היציאה מחושך לאור ומבערות לחכמה, על-פי מיתוס המערה של אפלטון. מיהו פילוסוף, מיהו פוליטיקאי? מה תפקידם כיום?

8. צדק חברתי

הפוליטיקה כמדע העוסק בביטוי האתיקה בחברה. תפיסת הצדק והחינוך של אפלטון והמחלוקת בינו לבין אריסטו. מורשתו של פיתגורס - בית הספר האחרון למסתורין במערב.

9. צורות ממשל שונות

מהמלך - כהן ועד לאנרכיה, הצורות השונות לארגון המדינה והחברה המסורתית מול החברה המודרנית. לידתה של הדמוקרטיה ביוון העתיקה ומאפייניה הפילוסופיים.

10. הדרך למסתורין

התפקידים המסורתיים בחברות עתיקות - ילדות, בגרות וזקנה. הדרך למסתורין: חניכות שבטית, מיסטיקה ומאגית. המסתורין כתהליך חינוך שלם.

11. דיאלוג פילוסופי

דיאלוג בנוסח יוון העתיקה, והתנסות משותפת ב"קרמה יוגה", שילוב של "תורת העין והלב".

12. כשמיתולוגיה והיסטוריה נפגשות

ההיסטוריה כזיכרון העבר והמיתולוגיה ככלי המעניק לה משמעות וכיוון.

13. הסוד של הסמלים

הסמלים מאפשרים את הקשר לרעיונות מופשטים. דוגמא: עץ החיים בקבלה, הנו עץ של סמלים המבטאים רמות שונות באדם וביקום. באמצעותו ניתן ללמוד על תהליך הבריאה של האדם והעולם.

14. גלגל החיים

היוגות ההודיות, המעבר לעידן הדלי, האם הוא יוביל לרנסאנס רוחני? מה ניתן לצפות מה"עידן החדש", ומה הוא לא יהיה.

15. ניצוץ התודעה באדם

מהו האדם באמת - המיתוס של פרומתאוס ומשמעותו. מהו העתיד האנושי?

16. סיכום - איפה אנו ולאן ממשיכים?

סיכום הרעיונות המרכזיים והצצה אל לימודי ההמשך, המציעים את הצעד הבא לשינוי.

במהלך הקורס יתקיים מפגש של שיחות אישיות עם המשתתפים וסמינר תרגילים חוויתיים.

הרצאות מבוא בכניסה חופשית!

תרגישו בבית

ביטוי מוכר ושגור אומר - "ביתו של האדם הוא מבצרו", אך האם האדם זקוק אך ורק לתחושת הגנה ופרטיות כדי שיוכל "להרגיש בבית", או שיש משהו עמוק ורחב יותר הנוגע בלב התחושה המופלאה הזו?

איתי בן שושן
איורים: ליה
שוורץ

"האם הספן
שמכלה את ימיו
בהפלגות על
פני הים הגדול,
במעברים מנמל
לנמל וממדינה
למדינה, הוא
חסר בית? האם
הוא לא מרגיש
שהים הוא
ביתו?"

מילה מפיו של הקשיש או מפיה של איריס, החליט ראובן הנבון, שלא אהב מצבים בלתי נשלטים, לשבור את השתיקה, ופנה לקשיש.

"מהיכן אתה?", שאל את השאלה הראשונה שחלפה במוחו. "מכאן", סימן הקשיש באצבע על הקרקע שעליה ישב. "לא, אני מתכוון היכן הבית שלך, מאין אתה מגיע לכאן?", הבהיר ראובן את שאלתו.

"אם אתה מתכוון למקום שבו אני ישן, אז הוא נמצא כאן", אמר הקשיש, וסימן בידו עיגול סביב המקום שעליו ישב.

"אבל איפה נמצאים כל הדברים ששייכים לך? המיטה שלך, החפצים האישיים שלך?", הקשה ראובן.

"הדברים שברשותי כרגע אלו הבגדים שאני לובש, קערת המים הזו, הכרית שאני יושב עליה, וגם אברי גופי השונים, ואפילו הם ברשותי רק באופן זמני, אם כי זה עניין לדון בו מאוחר יותר או בפעם אחרת, כי נראה לי שמה שחשוב כרגע הוא להבהיר למה הכוונה במושג 'בית', משום ששאלת אותי היכן הבית שלי. אז אולי אשאל אני אותך - מה הוא בשבילך בית?".

ראובן קימט את מצחו וענה: "בית זהו מקום שהוא שלי, ואני מחליט מה יקרה בו. מקום שאני מרגיש שאני יכול לעשות בו מה שאני רוצה. זה גם מקום שאני מרגיש בו מוגן, מקום שיש לי בו שקט ואני מרגיש בו נוח. זה המקום שממנו אני יוצא ושאליו אני חוזר". הוא התבונן בקשיש במבט מרוצה, חש שהוא תיאר היטב את כל מה שיש לו ואשר להודי הקשיש אין.

שעה קלה לאחר שזוג הישראלים התמקם בחדרו שבמלון המרווח והיוקרתי, הממוקם בפאתי הכרך ההודי הצפוף, האיצה איריס בבעלה, ראובן, לצאת לסיבוב התרשמות כדי להכיר את הסביבה הזרה והמוזרה שלתוכה נחתו. כבר בדרך משדה התעופה היא נראתה נרגשת, והתבוננה דרך חלונות המונית שהסיעה אותם, כאילו נלקחה לתוך חוויה תלת-ממדית ורב-חושית של צפייה בסרט אנתרופולוגי מהפנט. ראובן, שבהיותו איש עסקים שהגיע להודו כדי לסגור עסקה גדולה עבור אחת החברות שבבעלותו, לא גילה כלל התלהבות, אך נאות לצאת לסיבוב קצר כדי לרצות את אשתו. זרם בלתי פוסק של עוברים ושבים, הולכי רגל, רוכבי אופניים וריקשות מלאות נוסעים, עטף אותם מכל כיוון אפשרי, כאשר רובם נעצו בהם עיניים סקרניות וחלקם פנו אליהם בקריאות ובקשות שונות.

לפתע משך את תשומת לבם של איריס הודי קשיש, שהיה ישוב בשלווה בישיבה מזרחית, כמעט במרכז הזרם האנושי הבלתי פוסק, אך מבלי שאיש דרך עליו או עבר מעל לשטח הריק שהקיף אותו. מתוך שיער ראשו הלבן, שכיסה חלק מפניו, ניבט זוג עיניים ירוקות עמוקות וחיוך שלו היה מרוח על שפתיו. הוא הביט ישר לתוך עיניה של איריס, ומבלי לומר דבר, כאילו קרא לה להתקרב אליו. איריס נמשכה למקום מושבו כמעט בעל כורחה, כשהיא גוררת איתה את ראובן, שלא הבין את פשר העניין. מכיוון שבמשך זמן-מה לא יצאה

אתה רק צריך
לעורר בתוכך
את הרצון להיות
שייך למציאות
רחבה הרבה
יותר, מעבר
לטריטוריה
הפרטית שלך,
כדי שפחות
תרצה להתגונן
ויותר תרצה
לשתף ולהשתתף

"אמרת המון דברים, בוא נבדוק אותם אחד אחד", חייך ההודי במבט סבלני וחומל. "לצורך הדיון אשתמש לגבי מה שקראת לו 'בית' באותו המונח. אמרת שהבית הוא מקום שלך. כנראה שאתה מתכוון לכך שבאופן פורמלי הוא רשום על שמך. אני מניח שקנית אותו בכסף, או ירשת אותו. אך אם יאבד לך כל כסף ותיאלץ למכור אותו, האם עדיין הוא יהיה שלך? האם גם את החברים שלך והקרובים שלך קנית בכסף והם רשומים על שמך? האם את חופש הבחירה שלך ללכת לאן שתחפוץ ולעשות מה שתראה רכשת בדרך כלשהי? למה אתה מתכוון בדיוק כשאתה אומר שמשוהו הוא שלך? האם תמיד היה שלך ויהיה שלך?". ראובן הרהר לרגע במטר השאלות שבהן הופגז, אך ההודי לא המתין והמשיך. "אמרת שאתה מחליט מה יקרה בביתך, אך האם רק אתה מחליט מה יקרה בו? האם לא קורים בו דברים שלא אתה מחליט לגביהם? האם מחוץ לביתך אינך מקבל החלטות לגבי מה שקורה איתך?". ראובן היה נבון מול שלל השאלות שמעולם לא נתן את דעתו עליהן באופן זה, וכלל לא היה רגיל שאדם כלשהו מערער כך על המהות הבסיסית של דעותיו ועמדותיו. הקשיש, שזיהה את הסדק בביטחונו העצמי הראשוני של ראובן, המשיך והקשה: "אמרת שאתה מרגיש מוגן בביתך. אני מניח שלבית שלך יש דלתות עבות, מנעולים טובים, גדר חיצונית, מערכת אזעקה המחוברת לחברת שמירה, וכל פריט חשוב שברשותך מבוטח היטב. למה אתה

צריך את כל אלה אם אתה מרגיש שבית הוא מקום מוגן? האם כל ההגנות והאמצעים הללו אינם מפרידים אותך יותר מהסביבה שלך ואף עושים אותך זר לה יותר? האם מה שקורה מחוץ לקירות ביתך לא מעניין אותך ולא שייך לך?". איריס, שעד לשלב הזה הייתה מרוצה בתוכה משאלותיו של ההודי ומכך שבעלה מאבד מעט מביטחונו המופרז, החלה גם היא להרגיש אי נוחות מסוימת. "ואם לך היה בית שאתה אוהב, עם רכוש, לא היית רוצה להגן עליו ולהיות מוגן בתוכו?", שאלה את הקשיש. "גבירתי היקרה, לפני שבחרתי לחיות כאן, בתוך ההמון, על פני האדמה, בשטח של כמה מטרים רבועים, היה ברשותי בית מפואר, עם משרתים ורכוש רב. לא היה חסר לי ולו דבר חומרי אחד. אבל הרגשתי מוגבל ומופרד מן העולם. הרגשתי שאני לא חווה עשירות מהחוויות שאני חווה מאז שיצאתי מהכלא החומרי הזה. אין לי רכוש לגונן עליו ואני אוכל את מה שמזדמן לי, אבל אני הרבה יותר מסופק ממה שהחיים מביאים לי. אני חווה הרבה יותר מראות, ריחות, קולות, התרחשויות, ובכל דבר אני מוצא עניין ומשהו ללמוד ממנו. אני מרגיש שהבית שלי גדל והתרחב, והוא מגיע עד קצה חושיי ודמיוני. כל האנשים שעוברים כאן הם האחים שלי לחוויה האנושית, כל בעלי החיים שמתקרבים לכאן הם ידידי וחולקים איתי את מחזורי הטבע ותופעותיו, כל הצמחים ברוכים בעיניי ואני אסיר תודה לאדמה הזו,

שאתה בבית בכל מקום ובכל מצב שאתה נקלע אליו". ראובן שלח מבט חטוף באיריס ואמר לה: "אנחנו לא חייבים לחזור מיד, יש מספיק זמן עד לפגישה ואפשר גם לדחות אותה מעט, אם תרצי". הוא פנה לקשיש: "אפשר לשבת קצת לצידך, כדי שנשוחח בגובה העיניים?". בבקשה, שבו", חייך ההודי והורה על הקרקע הפנויה שלצידו, "תרגישו בבית". ■

המהווה עבורי משען בכל רגע מחיי ומגדלת את כל מזוני. אין לי מאין לצאת ולאן לחזור, כי כל העולם הוא ביתי". הוא השתהה רגע ושאל: "האם הספן שמכלה את ימיו בהפלגות על פני הים הגדול, במעברים מנמל לנמל וממדינה למדינה, הוא חסר בית? האם הוא לא מרגיש שהים הוא ביתו? האם הנווד שעובר עם אוהלו ובני משפחתו מנווה מדבר אחד למשנהו, בהסתמך על כמות המים המצויה עבור בני ביתו ועבור בעלי החיים שאיתו, הוא חסר בית? האם אין הוא מרגיש שהמדבר הוא ביתו? מדוע קבוצת ספורט מצליחה לנצח יותר במגרש הנחשב למגרש הביתי שלה, כאשר מידות המגרש ומה שהוא מכיל זהים בכל מקום? האין אלו תחושות האחוזה והאחדות עם הקהל והשייכות לדבר-מה שהוא מעבר לתנאים החומריים שגורם לשחקנים לחוש בבית?".

הקשיש לקח לגימת מים מקערת החמר הפשוטה, הסתכל עמוק לתוך עיניו של ראובן, ואמר: "איני סבור שאתה צריך לאמץ את אורח חיי כדי להרגיש כמוני. זו פשוט הייתה הבחירה שלי. אתה רק צריך לעורר בתוכך את הרצון להיות שייך למציאות רחבה הרבה יותר, מעבר לטריטוריה הפרטית שלך, כדי שפחות תרצה להתגונן ויותר תרצה לשתף ולהשתתף; שפחות תרצה להחליט ויותר תזרום עם מה שקורה; שפחות תחפש את הנוחות ותהיה נינוח בכל מקום; שתראה את האדם הדר והלא מוכר כאחייך. פשוט תרגיש

הרצאות נבחרות בסניפים ברחבי הארץ

ראשון 9.10
כפ"ס
20:00

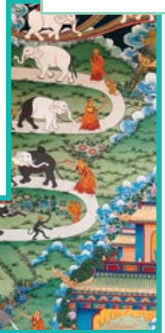

אפלטון והמטריקס

טיבם של רעיונות גדולים הוא להתגלגל ולחזור במופעים שונים. בסרט "המטריקס" מתואר המעבר בין עולם האשליה אל עולם האמת. רעיון זה הועלה כמשל כבר לפני כ-2400 שנים על ידי הפילוסוף היווני אפלטון. בהרצאה נחקור את האשלייה ואת האמת ביום שלנו ואת הזיקה האפשרית לסרט המטריקס ולמשל המערה של אפלטון.

שישי 4.11
תל אביב
11:00-14:00

ספרו של פרננדו שוורץ, פילוסוף ואנתרופולוג חוקר, מבוסס על תורה שבעל פה אשר הועברה באמצעות ציור עשיר בסמלים. המפגש יעסוק באמנות הריכוז ויכלול הרצאה ותרגול משותף לפיתוח ריכוז פנימי ותשומת לב.

ריכוז והתעוררות פנימית על פי הבודהיזם הטיבטי

שישי 14.10
חיפה
16:00

הגיבור היומיומי

כשהיינו קטנים, בולנו חלמנו להיות גיבורים... מאז החיים המשיכו והחלום נשכח מעט. האם אפשר להחיותו מחדש? הרצאה על המסע של הגיבור בחיים המודרניים, ועל האופן שבו נוכל להיזכר בחלומותינו ולהעז לממש אותם.

שני 12.9
קרית
20:00

מרטין לותר קינג ג'וניור היה מנהיג ולוחם למען זכויות אדם של אמריקאים ממוצא אפריקאי, בארצות הברית של המאה הקודמת. חלומו לעתיד טוב יותר, שהניע את המאבק הלא אליים, קידם חקיקה נגד אפלייה וזיכה אותו בפרס נובל. הרצאה על חזון פנימי שבזר מציאות, באמצעות תפיסה פילוסופית של אחדות.

לחלום עולם חדש

שישי 21.10
ירושלים
13:00

פשר האהבה

האהבה היא כוח מניע רב
עצמה שיכול לרומם אותנו
מעבר למכשולים. אך, האם
האהבה נוחתת עלינו או
שמה יש באפשרות כל אחד
מאיתנו להפוך אותה לנוכח
יותר בחיינו באמצעות פעולה
אקטיבית? בהרצאה נתייחס
לסוגי האהבה השונים,
ולאהבה ככלי לפתוח את
לבנו מול קירות הנפרדות
והאדישות.

שלישי 1.11
באר שבע
20:00

דרכו של סמוראי

פירוש השם סמוראי הוא
"לשרת". דבקוּתם של
הסמוראים באידאל אותו
שירתו היוותה מקור להשראה
בספרות, בשירה ובאמנות
לאורך מאות שנים.
בהרצאה נעסוק בדרכ
התייחסותם המיוחדת של
הסמוראים למוות ולחיים,
ובמשמעות המקורית של קוד
הבושידו.

רביעי 30.11
תל אביב
20:00

היוגה של התזונה

כל אחד מאיתנו זקוק לעוגן
רוחני. לעתים היומיום מציף
אותנו וגורם לנו לפגוע
על בריחה מעבר לרעשים
אל מקום בו ניתן להעמיק
בתרגול רוחני. האם לקחנו
בחשבון שהמעשה היומיומי
של אכילה יכול להפוך
לתרגול רוחני? הרצאה
בהשראת כתביו של אומרם
מיכאל איבנהוב.

מוצ"ש 5.11
ראשון לצ
19:00

מחבר: R. Jordan N. Sanches

כשהדברים מתפרקים

כל אדם מכיר רגעים של
משבר או אתגר בחיים.
רגעים בהם נדמה שהאדמה
היציבה רועדת תחת רגלינו.
בהרצאה ניגע בשאלה כיצד
נוכל להתמודד עם רגעים
קשים בחיים, וכיצד נוכל
להפוך את ההתמודדות
עימם לרגעים של הזדמנות
לצמיחה והתפתחות.

המסע שלי לאפריקה

עידן צ'רני
צילומים: עידן
צ'רני

מה קורה כשפרויקט אקטיביסטי להצלת קופי-אדם
בקמרון הופך למסע פילוסופי עמוק המוליד מבט מפוכח
על אתגרי העולם שלנו. האם אפשר להציל את הקופים
באפריקה? האם אפשר להציל את העולם?

המסע לקמרון

לפני כ-10 שנים הובלתי מסעות
אתגריים בעולם. בשלב מסוים הבנתי
שההרפתקה לבדה אינה מספקת
אותי, והחלטתי להוסיף משמעות
למסעות. אחד המסעות שהובלתי
היה מסע להצלת קופי-אדם (גורילות
ושימפנזים) באפריקה.

ארגנתי ביחד עם חבר משלחת של
כ-20 ישראלים שהתנדבו למשימה.
יצאנו לג'ונגלים של מדינת קמרון כדי
לבנות מכלאות לגורים של קופי-אדם
שהוריהם ניצודו לבשר (bushmeat)
על-ידי המקומיים. ציד קופים אסור,
כמובן, לפי החוק בקמרון. מטרתנו
הייתה להשיב את הקופים לטבע
בעתיד, במידת האפשר.

התכנית הייתה לעבוד במשך 10 ימים
בתוך הג'ונגל בתנאים לא פשוטים
(שטח, אוהלים, חום, יתושים
ועוד...) ואז לצאת יחד לטיול ג'יפים
במשך כשבוע ברחבי המדינה.

השוק הגדול

כשסיימנו את פעולת ההתנדבות
הייתי מרוצה מאוד, והרגשתי שעשינו
מעשה משמעותי וטוב עבור הקופים
ועבור העולם. הסיפוק היה גדול.

אך התחושה לא החזיקה זמן רב;
כשיצאנו לטיול, קיבלתי שוק! לאורך
כל הדרך ראינו מקומיים מציגים
לראווה קופים שהם צדו, ומנסים
למכור את בשרם לעוברים ולשבים.
אז קלטתי שבעצם לא עשינו כלום...
עבדנו קשה בג'ונגל, אך הבעיה לא
נפתרה. לא עזרנו למנוע את בעיית
הציד הלא-חוקי. בזמן שעמלנו להציל
מספר קופים, המקומיים הספיקו לצוד
עוד הרבה אחרים.

פתאום הבנתי שלא משנה כמה
מכלאות נבנה וכמה אנשים נגייס
למשימה; זה לא יעזור. לא נציל את
הקופים. לא נפתור את שורש הבעיה.
ייתכן שיש להשקיע את זמננו בחינוך
של המקומיים, ללמד אותם למה צריך
ולמה חשוב לשמור על הטבע ועל

בעלי החיים בסביבת המגורים שלהם, ולהראות להם שיש להם אפשרויות אחרות לקבל מזון או כסף.

צריך לחנך את האדם. צריך להזכיר לו מה זה אומר להיות בן-אדם. רק אם האדם ישתנה, העולם ישתנה. כפי שגנדי אמר - היה אתה השינוי שהנך רוצה לראות בעולם. הבנה זו הוציאה אותי למסע אחר לגמרי, מסע של חיים, להרפתקה המשמעותית ביותר בחיי...

איך מחנכים את האדם? כל התרבויות של החכמה, מן המזרח והמערב, לימדו שהצעד הראשון במסע חינוכו של האדם הוא "דע את עצמך".

עלינו לגלות מי אנחנו, מהו ייעודנו בעולם וכיצד ניתן להחזיר את רוח האדם למרכז חיינו. אני מצאתי את התשובות לשאלות אלו בפילוסופיה. זוהי פילוסופיה בדרך חיים, החוקרת את תפקידו של האדם ואת חוקי הטבע, מלמדת אותנו לקחת אחריות על מעשינו כאן ועכשיו ביום-יום שלנו, ובכך מאפשרת שינוי פנימי וחברתי.

התובנה העמוקה

כאקטיביסט, הציקה לי עדיין העובדה שיש מצוקות רבות בעולם שהייתי רוצה לתקן כאן ועכשיו, אך במקביל הבנתי, כפילוסוף, שיש צורך בשינוי פנימי עמוק, הדורש עבודה לטווח ארוך. המתח הזה, בין האקטיביסט לפילוסוף שבי, הוליד תובנה עמוקה. פתאום הבנתי שלא מספיק רק לשנות את העולם, או רק לשנות את עצמנו. שני הדברים צריכים לקרות במקביל, פנימית וחיצונית, ואז האימפקט של השינוי יהיה עמוק ולטווח ארוך יותר.

מקור הבעיה

האירוע הוליד בתוכי הבנה עמוקה יותר שקשורה למצב באפריקה ובעולם כולו. עלינו לעבוד על שורש הבעיות ולא על התסמינים (הסימפטומים) שלהן. העולם המודרני נוהג להתעסק בתסמינים - אם יש רעב באפריקה שולחים מטוסים עם מזון. אך הבעיה לא נפתרת והרעב ממשיך להתקיים. מהו השורש של בעיית ציד הקופים באפריקה? של בעיית הרעב באפריקה? של המשבר הכלכלי בעולם? של השחיתות הפוליטית? של הנפרדות החברתית? של האסונות האקולוגיים?

התשובה ברורה - האדם! האדם גרם לכל הבעיות, לכן גם הפתרון נמצא באדם. הבעיות בעולם הן שיקוף של העולם הפנימי שלנו.

מהו השורש של בעיית ציד הקופים באפריקה? של בעיית הרעב באפריקה? של המשבר הכלכלי בעולם? של השחיתות הפוליטית? של הנפרדות החברתית? של האסונות האקולוגיים?

כך אנו ממלאים את התחייבותנו ואחריותנו כלפי עצמנו, כלפי החברה וכלפי הטבע.

אפשר להציל את העולם

אז אם אתם אקטיביסטים, פילוסופים, אידיאליסטים, חולמים, אוהבים, אמנים, אנשים שרוצים להשתנות ולהשפיע, לא מוכנים לוותר על החלומות שלכם – יש דרך. אפשר להציל את העולם...

”הדרך הטובה ביותר לשפר את העתיד היא לחזק את ההווה, לכבד אותו ולעבוד קשה עבור עולם חדש וטוב יותר, מבלי לדרוש מעולם חדש זה דבר-מה שאיננו מעזים לדרוש מעצמנו.” חורחה א. ליברגה, מייסד אקרופוליס החדשה. ■

התנדבות פילוסופית

תובנה זו גרמה לי לבחון אם אפשר לבצע פעולות התנדבות שאינן פועלות רק על התסמינים, אלא גם מאפשרות לאדם (המתנדב) להכיר את עצמו ולהשתנות דרך הפעולה. האם אפשר גם וגם?

באקרופוליס החדשה למדתי וחוויתי שכן. יש דרך גם להשתנות וגם לשנות – התנדבות פילוסופית.

זוהי התנדבות הנעשית למען הסביבה והקהילה ובד בבד גם מסייעת לנו, כמתנדבים, ללמוד דרך החוויה על הערך העקרוני של נדיבות, פעולה אלטרואיסטית, סובלנות ואחוזה. אלו הם עקרונות הטמונים ברוח האדם ועוזרים לנו להגשים את ייעודנו.

אמנות, מדע, רפואה ו... פילוסופיה?

אם נתבונן היטב נמצא חוט זהב המקשר בין
איינשטיין, דה-וינצ'י, רמב"ם והבודהה. הפרדת
החכמה לתחומי דעת שונים מגבילה את יכולתנו
לתפוס את הקשרים העדינים הקיימים בכול.

אלעד פרוטר
איורים: ענבל
בורד

שמדובר באנשים שאינם בני-דורנו.
סביר להניח שרובנו כלל איננו יודעים
מתי בדיוק הם חיו, ועוד פחות מזה -
מה בדיוק גרם להם להפוך לחלק בלתי
נפרד מההיסטוריה האנושית, ויש
שיאמרו למורים של האנושות.
כמה מן האנשים בימינו קראו את כתבי

האם שמעתם על אלברט איינשטיין,
מהאטמה גנדהי, ליאונרדו דה-וינצ'י,
הרמב"ם, הבודהה, אפלטון, לאו-
צה?...
אני מניח שכן. רובנו שמענו על חלקם,
אולי אפילו על כולם.
וזו כשלעצמו כבר מעניין, מכיוון

לפני השטח, מתגלה לפתע תמונה אחרת לחלוטין.

לאונרדו דה-וינצ'י הוא דמות שריתקה אותי מאז ומתמיד. הוא היה אמן בחסד עליון שהביא לנו יצירות אלמותיות, כמו המונה ליזה, הסעודה האחרונה והאדם הוויטרובי.

דה-וינצ'י היה מדען וממציא מחונן, שבין ציוריו ששרדו אפשר למצוא שרטוטים מדהימים של מסוקים, מכונות תעופה ומצנחים, בזמנים שבהם כל אלו נראו כלא יותר מאשר חלומות של לוקה בנפשו. כמו-כן, הוא היה חוקר ובילוג, שהצליח לפענח ולשרטט במדויק להפליא את גוף האדם על איבריו הפנימיים, ופענח את שלבי התפתחות העובר ברחם אמו, זמן רב לפני פיתוחם של מכשירי האולטרסאונד וקרני הרנטגן. ומעל לכול – הוא היה איש רוח ומיסטיקן, שאת דרכו הובילו לא רק השכל האנליטי והרציונל, אלא אמונה עמוקה בדברים שהעין אינה רואה.

בתרבות שבה רובנו גדלנו והתחנכנו, השילוב הזה, שבין אמנות, מדע, רפואה ורוח, עשוי להיראות מוזר. ללא קשר. לימדו אותנו שבני האדם מתחלקים לשניים:

אלו ה"רציונליים", אשר מתחברים למדע, לפיסיקה, למתמטיקה ולהנדסה. פעמים רבות אנשים אלו מוצאים את עצמם מנותבים אל מסלול המבטל את הרוח, מקדש את המדע כחזות הכול ושולל נגיעה באבות-טיפוס שלא "הוכחו" ושאינם ניתנים להמשגה או לבחינה כמותית ונראית. אותם מלמדים שאם את הרוח האנושית

אפלטון? או את אלו של הרמב"ם? כמה מבינים באמת את הפיסיקה של איינשטיין? את האמנות של דה-וינצ'י? את העומק הרוחני של תורתו של הבודהה או הסודות החבויים בתוך ספר הזוהר, המיוחס לרבי שמעון בר-יוחאי?

מעטים. ועם זאת, אף שאינו מבינים הרבה, דבר-מה בתוכנו זוכר.

בדרך מסתורית כלשהי, האנושות זוכרת את פורצי הדרך שלה, את מגדלי האור שהאירו את הדרך בתוך חשכת הבערות והעניקו לנו את מתנת החכמה.

פעמים רבות שמוותיהם מתקשרים למסתורין, לגאונות, לשלמות. הם מעניקים לנו השראה, גורמים לדמיון שלנו להפליג ומעוררים בנו כמיהה פנימית לדבר-מה עמוק, עדין, שלם וגבוה יותר, מאשר הדברים הארציים הגסים שאנו באים עמם במגע בחיי היום-יום שלנו.

מדוע?

מה לנו, אנשים רגילים שכמותינו, ולענקים שכאלו?

מה הם השאירו כאן עבורנו שממנו נוכל ללמוד ושיוכל לכוון אותנו בדרכנו?

מאמר זה נכתב בהשראת דמותו האניגמטית של ליאונרדו דה-וינצ'י, כפי שהוצגה בהרצאה בחודש מאי השנה ביום "האמנות לחיות" – יום שהוקדש כולו לקשר שבין האמנות, המדע, הרפואה והפילוסופיה העתיקה. אלו הם תחומים שנראים במבט ראשון שונים לגמרי, אך כשמעזים להביט בהם לעומק, מתחת

לימדו אותנו
שעלינו לבחור.

האם אנו
רציונליים או
רוחניים? אנשי
מדע או אנשי
רוח?

ובכן, מורי הדרך
של האנושות הזו,
ובהם גם דה-
וינצ'י, מלמדים
אותנו שאנו גם
וגם

בכולנו יש קול
פנימי משותף
הקורא לנו להעז
להתנער מכל
מה שאנו מכירים
ויודעים, לפרוץ
כמה גבולות
המאיימים לכלוא
אותנו בכלא
של בינוניות
אפרורית,
לצאת לדרך
ולגלות משהו מן
המסתורין הגדול
שעוד מחכה
לנו...

לא הצליחו לגלות בשום מעבדה, ואם היא אינה נראית באף מיקרוסקופ, היא כנראה אינה קיימת, ומיליוני אנשים, ובהם חכמי הדור מכל רחבי הגלובוס, ודאי היו בורים כיוון שהאמינו בקיומה. את אלו החברה המערבית מנתבת פעמים רבות ללמוד מדעים מדויקים באקדמיה, ושם הם הופכים כה עמוסים ולחוצים במרוץ עכברים מטורף ונאבקים להשאיר את הראש מעל המים, עד כי מרביתם כלל אינם מעזים לחשוב על הרחבת עולמם לזה של הרוח.

והסוג השני שאליו ניסו לחלק אותנו, הוא של אנשים בעלי נטייה להומניזם, רוח, חברה, אמנות וטיפול. בהם גם אנשי רוח, פילוסופים ומיסטיקנים, אשר מפנים את מבטם אל השמים. את אלו, פעמים רבות, החברה תופסת באופן סטיגמטי ככאלו שמתכסים זיעה קרה כשהם נתקלים במשוואה מתמטית, או כשפותחים איתם בשיחה על הכוחות הפיסיקליים הפועלים בעולם.

לימדו אותנו שעלינו לבחור. האם אנו רציונליים או רוחניים? אנשי מדע או אנשי רוח?

ובכן, מורי הדרך של האנושות הזו, ובהם גם דה-וינצ'י, מלמדים אותנו שאנו גם וגם; שהאדם השלם הוא גשר בין שמים לארץ. רגליו נטועות בחוקי האדמה וראשו שואף לגעת בשחקים. אינשטיין היה גאון פיסיקלי, מהמדענים החשובים ביותר שידענו, אבל לא בכך הסתכמה תרומתו לעולם. הבנתו העמוקה את סודות העולם הזה הובילה אותו לתובנה שיש דבר-מה

נשגב מהבנתו. לדבריו, ההרמוניה של חוקי הטבע חושפת אינטליגנציה נעלה כל כך, עד כי בהשוואה אליה כל חשיבתו ופעולתו של האדם הן השתקפות עלובה. המסתורין הוא המקור לכל אמנות אמיתית ולכל המדע.

ייתכן שהנגיעה שלו באותו מסתורין, שהייתה נדירה כל כך בקרב המדענים, כבר בזמנו, היא זו שאפשרה לו לפרוץ דרך גבולות הפיסיקה הנוקשים ולהמציא אותה כמעט מחדש עם תורת היחסות שלו.

דה-וינצ'י לא היה רק אמן מוכשר; בצורה סימבולית הוא הכניס לתוך יצירותיו חלק מסודות הקיום שגילה. את הדוגמה הפשוטה ביותר לכך אפשר למצוא בשימוש שלו ביחס הזהב, המכונה גם "הפרופורציה האלוהית". זהו יחס מסתורי שאנו מגלים בתוך כל הצורות בטבע – מהאופן שבו בנוי גוף האדם (כפי שמדגים דה-וינצ'י ברישום "האדם הוויטרובי"), דרך סידור עלי הכותרת בפרחים, תנועת הכוכבים, האדריכלות הקדושה, אשר בהשראתה נבנו מקדשים שונים בתרבויות עתיקות ברחבי העולם, וכלה בסידור הפנימי של הגבישים – תגלית שעליה קיבל פרופסור שכטמן את פרס הנובל שלו בשנת 2012.

צורות אלה הן ביטוי לחוק המרכיב את כל מה שקיים בעולם הגשמי. זוהי הצצה לאותה אינטליגנציה אלוהית נעלה שמתייחס אליה אינשטיין.

ואולי יכולתו לגעת ברעיון פילוסופי זה היא שהפכה את ליאונרדו דה-

הלילה האפלים - דעו שאתם לא לבד! ושעכשיו, ממש עכשיו, זה הזמן לצאת לאותו מסע פנימי!

נכון, תמיד יהיו הקולות שנשמעים רציונליים להפליא, המשכנעים אותנו לחכות עוד כמה שנים, לדחות את המסע עד שנסיים את הלימודים, את הצבא, עד שנקים משפחה, או עד שהילדים יצאו מהבית, עד שנזכה בלוטו, או נצא לפנסיה ולא נצטרך יותר לעבוד...

במובן מסוים, אין חדש תחת השמש. אלו אותם הקולות שתמיד ניסו לעצור את ההרפתקנים ומחפשי האמת מלצאת לדרך. לעכב אותם עד שיעבור הזמן, שנה אחרי שנה עד שהאש הפנימית תכבה והשגרה המטריאליסטית האפורה תשתלט על כל חלקה טובה, תשים עליהם את הרסן שלה ותחזירם לתלם. לקונפורמיות. ל"נורמליות".

סביר להניח שדה-וינצ'י, איינשטיין, הרמב"ם וסוקרטס שמעו קולות דומים...

ולמזלנו, קולות אלו, הגיוניים ככל שיישמעו, לא הצליחו לעצור את כל אותם "משוגעים", הרפתקנים, פורצי גבולות שעיצבו את גורל האנושות.

ובעת, הצעד הראשון שעלינו לעשות הוא להחליט בעצמנו - האם ניכנע לרעשי הרקע הללו? האם נאפשר להם לעצור אותנו מלצאת אל הדרך ולממש את מלוא הפוטנציאל הטמון בתוכנו? או שמה נילחם בהם, נזקוף את ראשנו, וכמו דה וינצ'י והאחרים ניקח את הסיכון, נהמר על המסע הפנימי ונגלה לאן הדרך יכולה להוביל אותנו?

במה אתם בוחרים? ■

וינצ'י לגדול כל כך, ולא רק כישרונו המוטורי ויכולת הציור שלו?

ואולי כל זה קשור גם אלינו? האם גם אנו יכולים לחבר בין שמים לארץ? האם גם אנו יכולים להתקרב לסודות הקיום?

האם לשם כך דרושים לנו השכל העצום של איינשטיין, הכישרון האדיר של דה-וינצ'י או יכולת הרפואה המופלאה של הרמב"ם? זה ודאי לא יזיק, אבל אולי גם אנו, הקטנים יותר, יכולים לצעוד אחר העקבות שאותם ענקים השאירו לנו לאורך ההיסטוריה. אולי גם אנו יכולים לצאת כבר עכשיו אל המסע המוביל אל עבר אותה אמת אחת, המכילה בתוכה את כל הניגודים; חכמה אחת הנמצאת מעבר לכל התפיסות הזמניות, מעין אור לבן אחד המורכב מכל צבעי הקשת.

ואולי זו הסיבה שדבר-מה בתוכנו לעולם אינו שוכח אותם. שהרי בכולנו יש קול פנימי משותף הקורא לנו להעז להתנער מכל מה שאנו מכירים ויודעים, לפרוץ כמה גבולות המאיימים לכלוא אותנו בכלא של בינוניות אפרורית, לצאת לדרך ולגלות משהו מן המסתורין הגדול שעוד מחכה לנו...

ואם גם אתם כבר אינכם יכולים להתעלם מקריאתו העדינה אך הנחושה של אותו קול פנימי, זה שהטיבטים מכנים "קול הדממה", אם גם אתם מאמינים שלמרות כל הטכנולוגיה שברשותנו, אנחנו ממש רק מתחילים לקלוט את סודות החיים, אם גם עבורכם אורותיהם של אותם פורצי דרך מאירים ככוכבים בשמי

30 שנה של עשייה בהתנדבות - ביחד - תרמנו לעולם טוב יותר

2,230 פעולות התנדבות סוציאליות ואקולוגיות

57,712 אנשים שנהנו באופן ישיר מפעולות ההתנדבות

19,270 מתנדבים

59,270 שעות התנדבות

* הנתונים כוללים פעילויות התנדבות - סוציאליות ואקולוגיות.

בשם כל בעלי החיים, כל חלקות הטבע שניקינו, כל הילדים, הקשישים, הגינות הקהילתיות, וכל מי שזכינו לגעת בו ולהיטיב עמו ב-30 שנות פעילותינו בארץ - תודה ענקית לכל אלפי המתנדבים!
יחד הצלחנו להוכיח שאפשר להיות שינוי שאנו רוצים לראות בעולם!

עשה עמנו - צדק במקום צדקה

**תמר בן שושן
ציולמים:**
אקרופוליס החדשה

תן לאדם לחם - הוא יודה לך שעתיים,
תן לאדם חיבוק - הוא יודה לך יומיים
תן לאדם אהבה, שיר - זה יחזיק לשנתיים
תן לאדם חינוך לעצמאות פנימית - הוא יודה לך למשך כל חייו.

מדי, מתוך תחושת הזדהות וכמיהה להיות חלק מעשייה כזאת, ועם סיומו קראתי ראיונות עם השחקנים ושיחות עם תושבי המקום ועם נולה צ'לטון... דבר אחד עלה באופן חד-משמעי מכל המשתתפים: הפרויקט השפיע ושינה את השחקנים לא פחות ממה שהוא שינה את המשתתפים המקומיים. השחקנים, שהתנדבו לחיות במשך שנה מחוץ לביתם, בצפון, לא באו לעשות "צדקה" וחסד. הם באו לשנות ולהשתנות.

יש הבדל בין צדקה לצדק

צדקה מכוונת בעיקר למילוי צרכיו הבסיסיים של אדם החסר אותם, תוך נדיבות ונתינה חומרית של הנותן. צדקה חשובה וטובה, אבל זמנה "על המדף" קצר. טבעם של הצרכים החומריים להתרוקן, ואם אין אדם מסוגל למלא את צרכיו, הוא לעולם יזדקק לצדקה חיצונית לו. לכן דייד טוב לא נותן לבנו דגים, אלא

בשנת 1977 עלתה קבוצת שחקנים מתאטרון חיפה, יחד עם הבמאית נולה צ'לטון, לקריית שמונה, במטרה לעזור את עיירת הגבול לעשייה וחוויה יצירתית של תיאטרון, ולקרב את הנוער והאנשים לרוח האמנות.

בסוף אותה שנה הם העלו את ההצגה "אופניים לשנה", בה הציגו את הדילמה האתית שאיתה התמודדו באותה שנה: האם מועיל יותר, או מזיק יותר, לתת לאנשים לטעום את טעמה המתוק של האמנות, התאטרון, כשלאחר שנה כל השחקנים ייעלמו כלעומת שבאו?

האם עדיף ללמד ילד לרכוב על אופניים, גם אם יוכל לנסוע בהם רק במשך שנה, או עדיף שלא יטעם מהחוויה כדי שלא יכאב את הפרידה ממנה?

כנערה, אשר התיאטרון היה לה כבית שני, עקבתי מרותקת אחר הפרויקט. לרגעים חשתי שנולדתי עשור מאוחר

בתמונה: פעילות
התנדבות בגן פליטים.
תל אביב, 2013

במלואו, את האור המיוחד שלו, את מיטבו, לגלות את הפוטנציאל האנושי האדיר שבו.

ההתנדבות כתרגול מעשי של צדק

באקדמיה החדשה מתקיימות פעולות התנדבות באופן רציף, לאורך כל 30 השנים לקיומנו בארץ, כתרגול של "פילוסופיה בדרך חיים".

אך להתנדב לשם מה?

הסיבה האמיתית שלנו להתנדב – שורשיה בפילוסופיה. מטרתה שינוי האדם, וכתוצאה מכך – שינוי העולם. בסדר הזה. מטרתה לתת הזדמנות למי שנותן את העזרה, ולמי שמקבל אותה, לחוות לרגע אפשרות לממש את הפוטנציאל שלו, להוציא אותו לאור! להסיר את המחסומים שמנעו עצמאות, כבוד אנושי, שמחה, גדילה, כדי להמשיך גם אחרי פעולת ההתנדבות את התהליך.

זכורה לי פעולת ניקיון שעשינו ביער חדרה, בשיתוף עם קק"ל, באותו מקום במשך שנתיים ברציפות.

כשהגענו בשנה הראשונה ראינו יער קירח, דליל בפרחים, שיחים קטנים ועייפים, ורוב הניקיון שעשינו היה פניני כמיות עצומות של יריעות ניילון פזורות על האדמה שמישהו השליך ביער, וגרמו לאיטום האדמה מגשם וחסימה של הצמחייה. זה היה יער עצוב.

בשנה שאחריה הגענו בדיוק לאותו מקום, ולא האמנו למראה עינינו! באותם שטחים שמהם פונו יריעות הניילון צמחו משטחי פרחים בשלל

נותן לו חכה ומלמד אותו לדוג. צדק הוא ערך אנושי רחב יותר. אפלטון הגדיר צדק, כך שכל אחד מקבל את מה שהוא צריך כדי להתפתח, ונותן לסביבה את מיטבו, על פי טבעו. אין מדובר בצדק סוציאליסטי, מדובר בערך דינמי, הקשור בחיים, באמת ובהרמוניה. החיים דינמיים, לכן גם על הצדק להיות דינמי, בהתאם להתפתחות ההכרה של האדם ושל יכולותיו. צדק אינו בהכרח שוויון, כפי שהשיטה הדמוקרטית נוטה לגרוס. לדוגמה – במשפחה, מה שזקוק לו הילד הבוגר אינו בהכרח מה שזקוק לו הפעוט. במשפחה צודקת אין שוויון ודמוקרטיה, יש יד מכוונת, בוגרת וחכמה של ההורים, השוקלים בכל פעם מחדש את הצרכים המשתנים של ילדיהם, נותנים להם את מה שהם זקוקים לו כדי להתפתח ודורשים מה שכל ילד יכול לתת, לפי טבעו ויכולותיו. מה שצודק לצפות מילד, לא יהיה צודק לצפות ממנו לכשיבגר...

צדק, לפי חכמת מצרים העתיקה, קשור ביכולת של האדם להיות ב"צדק" שלו, משמע במימוש המלא של היכולת והפוטנציאל שלו. כשאדם חי כך – תארו לכם את עצמכם חיים את מלוא הפוטנציאל האנושי שלכם – הוא מקרין מאליו, ומעניק לסביבתו את המיטב שבו. הוא מאושר! האלה "מהאת" מייצגת את העיקרון הזה, וכתזכורת לכך היא מצויירת – פרושת כנפיים – מעל כל שערי האולמות והמקדשים המרכזיים במצרים העתיקה. היא מזכירה לאדם את ייעודו – לעשות צדק – להיות ולהקדיש

כיום זה נשמע
אוטופי, על
גבול ה"משוגע".
אבל אנשים
אידאליסטים
תמיד נחשבו
קצת "משוגעים",
וכמה "משוגעים"
כאלה שינו
גם את פני
ההיסטוריה

בתמונה: פעילות
התנדבות בבית אבות
"צהלון". תל אביב,
2015

התנדבות נכונה, שמטרתה לשנות אדם ועולם.

את כל פעולות ההתנדבות שלנו אנו פותחים תמיד עם תזכורת, שלצד העשייה הפרקטית של ההתנדבות – נתבונן גם פנימה לזהות את האתגרים, את הקשיים שאנו פוגשים, את הגבולות שאולי נעז לחצות, לצאת מאזורי הנוחות שלנו, כדי להתרחב ולגלות פוטנציאל חדש שלנו. לראות את האחר כחלק מאיתנו, ולהתרחב לשייכות רחבה יותר ממה שאנו רגילים לחוות ביומיום.

כך, מי שאנו באים לסייע לו, חווה את המתנדבים כמי שבאים לחוות ולעשות יחד איתו, לא ממקום מתנשא, אלא ממקום של אחריות משותפת ושותפות גורל. בנסיבות אחרות היינו אנו יכולים להיות, או אולי נהיה בעתיד, הפליטים, העובדים הזרים, קשישים חסרי האמצעים, פצועים, או דיירים ברחוב מוזנח. הם השתקפות שלנו

צבעים, ושיחים בצבע ירוק בריא התאוששו וצמחו לגובה. זה היה יער שמח!

הסרת המחסומים לגדילה איפשרה ליער לבטא את הפוטנציאל שלו. הוא זה שצמח מחדש ויצר אקולוגיה בריאה! נעשה עמו צדק, והוא ביטא אותו, ונתן אותו חזרה לעולם! עם בני האדם – זה אותו דבר. גם לעוזרים וגם לנעזרים יש הזדמנות לבטא פוטנציאל להיות טובים יותר!

התנדבות – זו עבודה פנימית של המתנדב, לא פחות מחיצונית

אין טעם להיטיב עם העולם בעודנו "אוכלים" את עצמנו, ופוגעים בקרובים לנו. ואין טעם רק לשקוע בהרהורים פנימיים ועמוקים על טוהר הלב בעודנו מתעלמים מעולם המשווע לעזרה! שני המרכיבים – עבודה פנימית וחיצונית – קריטיים לעבודת

בתמונה: פעילות
התנדבות בפארק
הקופים, 2014

חי באמת, מעיז, ולא כבול על ידי הפחדים שלו.

זה חזון של מהפכה הרבה יותר רחבה ממה שאנחנו יכולים לדמיין: שינוי דרמטי במערכות החינוך שלנו, לגדל ילדים עם אהבה, לצד עצמאות ועמידות רגשית ומנטלית, שינוי בגישה הפוליטית, שינוי במערכות היחסים שלנו, בסדרי העדיפויות, הנותנים עדיפות לרוח על פני החומר.

כיום זה נשמע אוטופי, על גבול ה"משוגע". אבל אנשים אידאליסטים תמיד נחשבו קצת "משוגעים", וכמה "משוגעים" כאלה שינו גם את פני ההיסטוריה. זה לא בלתי אפשרי. אבל זה מתחיל ב"קטן", ביומיום, ללא מחיאות כפיים או כתבות מרעישות בחדשות, אלא בעבודה פנימית, בסביבה הטבעית שלנו. להיות בכל רגע, ערים לחיים, בתוכנו וסביבנו, לקחת חלק אקטיבי בחיים האלה, כשותפים מלאים למציאות שנוצרת על ידנו.

העולם זקוק לאנשים אמיצים שמוכנים להשתנות בעצמם, וכך לשנות את העולם. ■

בהיבטים עמוקים יותר, לכן יש לנו אחריות לגביהם, כחלק מאיתנו.

זו גם הסיבה העמוקה לכך שכל הפעילויות והפעילים ב"אקרופוליס החדשה" הם על בסיס של התנדבות, מתוך רצון כן - שלפעמים נתפש כתמים, או "חשוד" בעולמנו - לתרגל את נדיבות הלב, את סדרי העדיפויות האנושיים, מתוך רצון לנצח אדישות, עצלנות, אטימות לב וייאוש מ"המצב".

ב"אופניים לשנה" איפשרו לחלק מהאנשים לפגוש את הפוטנציאל שלא חלמו שיש להם ולבטא אותו! מה בוחר אדם לעשות עם מה שגילה בעצמו - זו כבר האחריות שלו! אי אפשר להציל אדם שמחכה שיעשו בשבילו. התנדבות זו הזדמנות לשינוי. כמה עמוק וארוך-טווח יהיה השינוי - זה תלוי באדם.

כולנו זקוקים לשינוי

שינוי שישפיע לאורך זמן, ובאופן דרמטי על העולם. השינוי תלוי ביכולת של כל אחד מאיתנו להפוך להיות האדם שהיינו רוצים לראות בעולם, להיות האדם שהיינו רוצים להיות חברים שלו, לקבל ממנו השראה, אדם שמגשים את החלומות שלו, אדם אתי, אנושי, חם, אוהב,

בנסיבות אחרות
היינו אנו יכולים
להיות, או אולי
נהיה בעתיד,
הפליטים,
העובדים הזרים,
קשישים חסרי
האמצעים,
פצועים, או
דיירים ברחוב
מוזנח. הם
השתקפות שלנו
בהיבטים עמוקים
יותר, לכן יש לנו
אחריות לגביהם,
כחלק מאיתנו.

יופי, משמעות וחייבור

אילן גולדשטיין
צייר בוגר בצלאל ותרכיסט מוסמך באמנות

www.facebook.com/ilan.goldstein.6

כשפילוסופיה
פוגשת
תנועה...

צילום: גילי חן

Nia

סדנת Nia ותנועה

בהנחיית ניצן גנץ

מלון Q, חוף פולג

16-17/9

052-6507344

לפרטים והרשמה: www.nitzania.co.il
שיעורים שבועיים בחיפה - מוזמנים לאתר

I LOVE English

שיעורים פרטיים בשפות

אנגלית- ילדים, בני נוער, מבוגרים בכל הרמות

עברית - קריאה וכתיבה בכל הרמות

ספרדית - מתחילים

הלנה בוג'ין מורה לאנגלית בעלת תואר ראשון בהוראת

שפה ותרבות אנגלית

0508518881

boggio6@hotmail.com

ריפוי במגע

שיאצו | טווינה | רפלקסולוגיה | עיסוי

שיחרור מכאבים

איזון והרגעת הנפש

העלאת רמת האנרגיה

אלינור אבישי

מטפלת בכירה

בשיאצו וטווינה

053-2808192

מבצע פרסום מודעות בעיתון אקרופוליס!

העיתון יוצא מדי רבעון, פונה
לקהל איכותי, בעל תחומי עניין
מגוונים,
מופץ באלפי עותקים ברחבי
הארץ!

לפרטים נוספים:
קרן יוספאן 052-6432408

הזמנה - "רק רוגע"

טיפול משותף משולב

באמצעות חוויה מעשירה, זמן איכות, מתהווה
נקודת עצירה המאפשרת רווחה והשראה.
הטיפול מיועד לשניים עד שישה משתתפים.

ניתן לשלב ארוחה על בסיס טריות וצמחונות.
הטיפול מומלץ ע"י הספר "יום חופשי" של חגית אברון

אליה שזה מוסקוביץ'

04-9846415, 052-8021455

כפר חסידים taliamos@actcom.net.il

★ אם יש יופי באדם - תהיה הרמוניה בבית ★

★ ★ סידור ארונות ופתרונות אחסון ★ ★

מעבר דירה- מיון ואריזת תכולה וסידור הבית החדש

טיהור המרחב וטקס ברכת הבית

הכנת הבית למכירה

התקשרו אלינו והקסם יתחיל...

מיכל - 054-8042942 | אירית - 052-2851418

★ סקזאט סקזאט טיט - טזאטט ללמ הו סא ★

אם יש הרמוניה בבית - יהיה סדר במדינה

אם יש אור בנשמה - יהיה יופי באדם

מקום-טוב

השכרת כיתות לימוד מאובזרות, חדרי ישיבות
אולם כנסים, אולם תיאטרון, דוג'ו וקליניקה

מקום-טוב בתל אביב ריב"ל 5, 054-240-7222
www.makomtov.org.il info@makomtov.org.il

CINEMA CONCEPT

המותגים שלנו הם של מיטב היצרנים בתחום מערכות האודיו והקולנוע הביתי, ולקהל לקוחותינו אנו מציעים רק את המערכות שאנו מאמינים באיכותן. בשלב ההתקנה אנו מקפידים על שימוש בצידוד התקנה מתקדם, רמת גימור ללא פשרות ושמידה על סביבת עבודה אסתטית ונקייה.

סינמה קונספט הינה חברה העוסקת בייעוץ, תכנון, מכירה והתקנה של מערכות אודיו-וידאו, קולנוע ביתי ובקרה חכמה, והופכת את הבילוי בבית לחוויה.

במגזר העסקי אנו מתמחים בשילוב מערכות מולטי-מדיה בחדרי ישיבות, והתקנת מערכות אודיו-וידאו בחנויות ובמקומות בילוי.

לפגישת יעוץ ללא תשלום, אנא צרו קשר: 054-6601543, info@cinema-concept.co.il

בקרו באתר שלנו: cinema-concept.co.il

אקרופוליס החדשה

YOMA3

פילוסופיה בעיר

18/11/16

יום שישי 11:00–15:00

מחיר: 35 ש"ח / לפרטים והזמנת כרטיסים: 054-9962607

* מכירת הכרטיסים ביום האירוע על בסיס מקום פנוי

הרצאות קצרות

“בוא כמו שאתה”

האם כל מה שקורה לי קשור אלי?

איך לגרום לשינוי בחיינו ובעולם?

יציבות בים הסוער של החיים

להקשיב לקול הפנימי

סדנאות חווייתיות

להיות בריכוז

להיות אדם שמח

אנחנו
כאן

אקרופוליס החדשה
ריב"ל 5, תל-אביב.

טל' 03-510-4426
www.newacropolis.org.il

